

čerNostrakaté Novinky

SVAZ CHOVATELŮ HOLŠTÝNSKÉHO SKOTU ČR
HOLSTEIN CATTLE BREEDERS ASSOCIATION
OF THE CZECH REPUBLIC

3/2021

ISSN 1214-6293
MK ČR E 15442

Publikace pro členy Svazu

Vydavatel:
Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z.s.

Přehled o pracovištích
a pracovních Svazu

Sídlo organizace
a adresa pro fakturaci:
Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z.s.
Benešovská 123, 252 09 Hradisko
IČ: 00507024
DIČ: CZ00507024
č. účtu: 11231111/0100 - KB Praha
e-mail: office@holstein.cz
Webové stránky Svazu:
www.holstein.cz

Předseda Svazu:
Ing. Karel Horák
tel.: 325 655 334, mobil: 602 387157,
e-mail: horak.zehun@seznam.cz
Adresa bydliště: 289 05 Žehuň č. 116

Výkonný ředitel:
Doc. Ing. Jiří Motyčka, CSc.
tel.: 257 896 248
mobil: 602 116 740
e-mail: motycka@holstein.cz

Monika Novotná
tel.: 257 896 279, fax: 257 896 251
mobil: 607 023 188
e-mail: novotna@holstein.cz

Ivana Jiráková
tel.: 257 896 279, fax: 257 896 251
mobil: 607 023 188
e-mail: jirakova@holstein.cz

Ing. Aleš Bychl – tajemník
tel.: 257 896 397
mobil: 607 999 442
e-mail: bychl@holstein.cz

Ing. Ladislav Vondrášek
– odborný pracovník
tel.: 257 896 297
mobil: 602 707 141
e-mail: vondrasek@holstein.cz

Ing. Soňa Jelínková
– odborný pracovník
mobil: 604 818 093
email: jelinkova@holstein.cz

Tisk:
Tiskárna WENDY s. r. o., Mělník
E-mail: tiskarna@wendy.cz

Úvodní foto: Martina Sasáková

Vážení chovatelé, milí příznivci holštýnského skotu

Opět se nám chýlí další rok ke sklonku a je na čase zhodnotit dosavadní práci a říci, co nás do toho dalšího roku čeká. Bohužel nám všem komplikuje covidová situace práci. I my jsme nakonec museli sáhnout k dalšímu zrušení tradičního chovatelského setkání na Seči, na než jsme se těšili. Mély jsme si připomenout odložené 30. výročí založení Svazu, o to nás to mrzí více. Nicméně věříme, že se koncem dubna, nejpozději v červnu sejdeme na volebním členském shromáždění, kde také předáme ocenění za 30 let spolupráce.

V tomto čísle Černostrakatých novinek přinášíme výsledky Svařové soutěže. Je nám cti poblahopřát všem vítězům, kteří se v soutěži umístili. Ani letos o ceny nepřijdou, předáme je individuálně. Součástí je i první část ročenky s výsledky kontroly užitkovosti. Ačkoliv poklesl počet stád, narostla jejich průměrná velikost, celkový počet holštýnských krav v KU se v podstatě nezměnil. V současnosti činí podíl holštýnského skotu v KU 60,4 %. Meziročně se navýšila i užitkovost na 10 440 kg mléka s mírným poklesem složek o 0,04 %.

OBSAH

4 Aktuality

5 Holštýnský skot má po roce pauzy Národní šampionku

8 Open Junior Show Montichiari 2021

10 PRIM Chomutice 2021

11 Přehlídka dcer býků na Olomoucku

O tři dny se zkrátilo mezidobí. Dochází také nárůstu celoživotní užitkovosti, což je také jedním z cílů většiny chovatelů.

Jako chovatel máte v rukou několik nástrojů, které vám v dosahování cílů mohou napomoci – projekt na genotypování FIT cow, či stále se rozšiřující PH. Základem je však sběr relevantních dat přes KU, plošné hodnocení prvotek či Deník léčení. O projekt FIT cow je stále větší zájem. V současnosti je zapojeno 45 podniků a další na zahájení projektu pracují. Výsledky jsou více než příznivé. Např. v užitkovosti nalezneme rozdíl mezi 25 % nejlepšími a nejhoršími téměř 2000 kg mléka! Nastavíte si vlastní kritéria pro selekci můžete každý chovatel dle vlastního uvážení. Velkou výhodou jsou také zveřejněné PH pro znaky zdraví, které VÚŽV počítá právě na základě dat z Deníku léčení, který je součástí podmínek zapojení do projektu. Zkušenosti chovatele s genotypováním uvádime v dnešních Novinkách.

Od prosince také můžete nalézt u býků nový výpočet PH pro obtížnost porodů. Pro další rok připravujeme zveřejnění RPH pro délku březosti a GPH pro znaky zdraví. S ohledem na narůstající oblibu robotických stájí dochází také k úpravě postupu výpočtu RIH, díky níž hodnoty nad 100 a tedy i zveřejnění dosáhne více býků.

Zvyšující se náklady, nedostatek pracovníků a nízké výkupní ceny přidělávají chovatelům mnoho vrásek na čele. Pokud k tomu přidáme i ne příliš veselý výhled na připravovanou evropskou legislativu s mnoha omezeními a nařízeními, jsou na světě velké obavy o existenci celé živočišné výroby. Na druhou stranu je zde prostor ukázat, že bez chovu hospodářských zvířat se neobejdeme, že hospodářská zvířata jsou nezbytnou součástí koloběhu v zemědělské krajině, jak dokazují i četné studie, které se konečně dostávají na povrch.

Silící tlak je cítit především z řad ekoaktivistů a zejména veganů. Možná jste zaznamenali, do kin se dostal film Svědectví, který má ukázat otřesné podmínky českých velkochov. Film je natočen tendenčně s jasným cílem zdiskreditovat chov hospodářských zvířat, proto se zaměřuje především na nemocná zvířata. Ze záběru je vidět, čeho všechno je takový aktivista schopen, aby dokázal svou „pravdu“. Z podobných aktivit a neustálých výkřiků této „sekt“ pramení i neustále se zvyšující požadavky ohledně welfare, které sice můžeme brát i jako výzvu, která se vrátí v podobě zdravějších a užitkovějších zvířat, ale požadavky nesmí být likvidační.

Závěrem mi dovolte za celý kolektiv Svažu Vám popřát do nového roku mnoho sil, více jistoty, pevné zdraví a mnoho pracovních i osobních úspěchů.

Soňa Jelínková, Svaž chovatelů holštýnského skotu ČR

12 VANCOUVER

13
Zkušenosti chovatele s genomikou a projektem Svažu FIT cow

14 Výsledky Svažové soutěže v roce 2021

16 Budoucnost používání antimikrobik

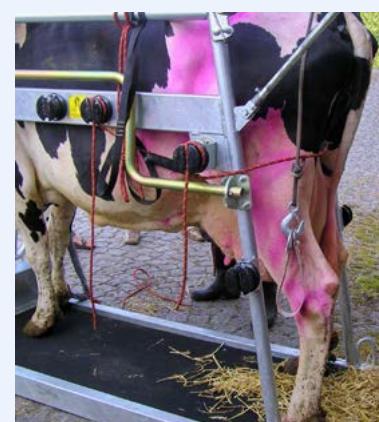
19
Řízení stáda a jeho vliv na produkci

22 15 cest pro zlepšení efektivity krmiva

24 Jak pozorně sledujete rychlosť dojení?

26 Přídavek mleziva má smysl

27
Strategické ošetrovanie paznechtov prináša lepšie výsledky

28 Jak se vyhnout residuím v mléce

ZAJÍMAVOSTI Z VÝBORU 30. LISTOPADU 2021

- Chovatelské setkání na Seči bylo z důvodu nepříznivé epidemiologické situace zrušeno. Plánované přednášky chovatelů se přesouvají na další Seč. K ocenění jednotlivců a firem u příležitosti 30. výročí založení dojde na volebním členském shromázdění shromázdění, které se dle aktuální epidemiologické situace uskuteční v dubnu až červnu 2022.
- Výbor Svazu byl seznámen s výsledky Svazové soutěže, které naleznete v dnešních Černostrakatých novinkách. Ceny chovatelům za umístění v soutěži předáme individuálně. Pro další rok zůstávají v platnosti stávající pravidla soutěže.
- Výbor Svazu schválil pro rok 2021 podporu na genotypovanou jalovici v projektu FIT cow ve výši min. 100 až 150 Kč na jalovici dle výše dotace.
- ČMSCH a.s. zvyšuje od 1. 1. 2022 cenu za plošné hodnocení prvotelek z 30 na 50 Kč za prvotelek. Důvodem je jednak nárůst nákladů, ale i zvyšující se počet hodnocených prvotelek a potřeba přijmout nového bonitéra. Ke zvýšení ceny dochází prvně od roku 1998.
- Výbor Svazu vyslovil podporu organizované práci s mládeží a odsouhlasil vznik Junior teamu pod hlavičkou Svazu chovatelů holštýnského skotu ČR.

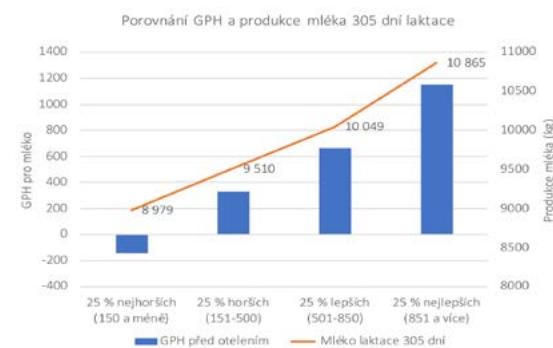
VIRTUÁLNÍ ŠAMPIONÁT NA SLOVENSKU

Covidová situace si vyžádala virtuální cestu také pro slovenský holštýnský šampionát, který se konal v podobě fotografické soutěže, do níž se přihlásilo 35 chovatelů s 62 holštýnskými kravami. Rozhodování se zhodil český sudí ing. Zdeněk Schaffelhofer. Práci měl nelehkou, neboť krávy posuzoval pouze na základě tří různých fotografií pořízených na chovech (kráva ze zadu, z boku z pravé i levé strany). Šampionkou se nakonec stala kráva na 3. laktaci SK000812957007 chovatele AGROCONTRACT a.s. z farmy MIKULÁŠ po otci BS067 HARTLINE JAREB CRI-ET. Upoutala jako harmonické ušlechtilé typové zvíře, pevnou horní linií, dobře utvářenými končetinami a výbornými znaky vemene. Jako kráva s nejlepším vemensem byla vybrána druhotelka SK000813132256 chovatele PD Zavar z Dolné Lovčice po otci MGL006 VEKIS DVH CANNON BALL-ET, která má skvělé přední upnutí plynule přecházející v břišní stěnu, silný závěsný vaz, ideální rozmístění struků, vodorovnou základnu vemene, jehož velmi dobrá šířka předurcuje k dlouhodobé a bezproblémové produkci mléka.

ZAJÍMAVOSTI ZE ŠLECHTITELSKÉ KOMISE ZE DNE 24. LISTOPADU 2021

- Od dubna je do rutiny zaveden zápis plemenic a plemeníků do Plemenné knihy dle nového Řádu PK. Do hlavního oddílu třídy A jsou zapisovány pouze plemenice se 2 generacemi předků v hlavním oddíle, což vedlo ke zvýšení počtu plemenic ve třídě B. U býků jsou do třídy A zapisováni pouze vybraní býci do inseminace po registraci.
- Plemdat představil model pro výpočet PH pro délku březosti, která vysoce koreluje s obtížností porodu a má také vysokou přímou dědivost 0,49, dědivost maternální je 0,05. Forma publikace RPH bude ještě upřesněna.
- V přípravě je také úprava postupu výpočtu robotického indexu RIH, kde dojde nejprve k výpočtu indexu, následně standardizaci a teprve následně se vyřadí býci, kteří nesplňují parametry pro výpočet RIH. V důsledku této úpravy splní podmínku zveřejnění (RIH > 100) dvojnásobný počet býků, což je příznivá informace z důvodu navýšujícího se počtu robotických stájí.
- PH pro znaky zdraví jsou v současnosti publikované pouze u genotypovaných plemenic. Vzhledem k navýšení jejich počtu došlo k nárůstu opakovatelnosti PH pro býky na 20 až 40 %. 20% hranici opakovatelnosti v současné době splňuje 80 % býků, je tedy v plánu zahájení publikace PH pro znaky zdraví u býků, k němuž dojde cca v srpnu 2022.
- V prosinci roku 2021 byl publikován nový výpočet PH pro obtížnost porodu se zahrnutím genomických výsledků. Vzhledem k tomu, že došlo k úpravě metodiky hodnocení obtížnosti porodu a také se díky lepší informovanosti zapojilo do hodnocení více chovatelů, došlo k nárůstu počtu obtížnějších porodů, který se projevil nižší RPH především u mladých býků. Starší býci s porody hodnocenými dle staré metodiky byli z hodnocení vyřazeni. Velkým pozitivem je, že se významně snížil počet stájí, které z hodnocení vypadly (mají více než 97 % porodů hodnocených 1). Apelujeme na chovatele, aby zadávali také pohlaví mrtvě narozených telat, a to pomocí kódů 64 a 65.
- Do projektu FIT cow je aktivně zapojeno již 45 chovatelů, genotypováno je přes 30 000 jalovic, vypočtené PH má 26 840 z nich. První laktaci dokončilo 4315 krav, jejichž fenotyp / užitkovost potvrzuje vypočtené GPH. Rozdíl mezi 25 % nejlepšími a 25 % nejhoršími je cca 1900 kg mléka. Obdobný výsledek vykazuje také 6551 plemenic s hodnoceným zevnějkem, kde také fenotyp potvrzuje genomiku. V celkovém bodovém ohodnocení je rozdíl mezi 25 % nejlepšími a nejhoršími 2 celé body.

HOLŠTÝNSKÝ SKOT MÁ PO ROCE PAUZY NÁRODNÍ ŠAMPIONKU

Národního holštýnského šampionátu, který se uskutečnil 7. září 2021 v rámci Národní výstavy hospodářských zvířat v Brně, se účastnilo celkem 47 krav a jalovic od 21 chovatelů z celé republiky. Po zahájení šampionátu se do kola dostavily děti s telaty a ukázaly, že nejen dospělí mohou zvládnout přípravu zvířat na výstavu, ale i předvedení zvířat. Nejlepší vodičkou se stala třináctiletá Lucie Viedemannová z farmy Ruda ČZU ŠZP Lány s jalovičkou LANY TOFFEE RED před svojí stejně starou kamarádkou Annou Novotnou s jalovičkou LANY DASA a desetiletou Karolinou Cihlářovou, která se s jalovičkou CIHLAR TEREZA úspěšně zúčastnila i následné soutěže jalovic.

Nejlepší plemenice z českých chovů se utkaly ve čtyřech kategoriích – jalovice, prvotinky, krávy na druhé laktaci a krávy na třetí a vyšších laktacích. Po osmi dílčích kolech se do finále probojovala šestice nejlepších, resp. dvě nejlepší krávy z každé kategorie – za prvotinky postoupily na prvním místě CHORUSIC DOC METAXA 7 z 1. Zemědělské a.s. Chorušice a z druhého místa CIHLAR BOBINA Ing. Radka Cihláře z Milošovic, za druhotelky dvě krávy ze společnosti Agras Bohdalov a.s. – první AGRAS LATTE a druhá AGRAS FINA 13 ET a z kategorie starších krav jako nejlepší postoupila AGRAS CAPPUCCINO na 3. laktaci také ze společnosti Agras Bohdalov, a.s. a druhá CIHLAR APOLKA RED na 3. laktaci z chovu Ing. Radka Cihláře z Milošovic.

V konkurenci 38 krav se k titulu Národní šampionka nakonec probojovala plemenice na třetí laktaci AGRAS CAPPUCCINO s číslem CZ000700491961 po otci NXB-330 SUPERHERO z podniku Agras Bohdalov a.s. Zvítězila především díky skvělému utváření vemene, bezproblémovým končetinám, perfektní

stavbě těla a celkové tělesné harmonii. Rezervní šampionkou se stala jediná REDka soutěže CIHLAR APOLKA RED s číslem CZ000461879921 po otci RED-656 APOLL P z chovu Ing. Radka Cihláře

z Milošovic, která se za šampionkou umístila jen o vlásek. Její obrovskou předností je kapacita těla, perfektní utváření horní linie a zádi a výrazný mléčný charakter.

Národní šampionka AGRAS CAPPUCCINO CZ 700491 961

Nejlepší vemenko AGRAS LATTE CZ 762227 961

Stotisícová OSTRETN BORKA 11 P
- 107 395 kg mléka

Výsledková listina Národního holštýnského šampionátu Brno 2021

NÁRODNÍ ŠAMPIONKA

CZ000700491961 AGRAS CAPPUCCINO
(NXB-330 SUPERHERO)
AGRAS BOHDALOV, a.s.

REZERVNÍ ŠAMPIONKA

CZ000461879921 CIHLAR APOLKA RED
(RED-656 APOLL P)
ING. RADEK CIHLÁŘ, MILOŠOVICE

KRÁVA S NEJLEPŠÍM VEMENEM

CZ000762227961 AGRAS LATTÉ
(NEO-576 MONTANA)
AGRAS BOHDALOV, a.s.

NEJLEPŠÍ VODIČ

MARKÉTA NÁPRAVNÍKOVÁ
AGRAS BOHDALOV, a.s.

PŘEHLEDKA KRAV S VYSOKOU CELOŽIVOTNÍ UŽITKOVOSTÍ

CZ000288246953 OSTRETIN BORKA 11 P
(NEA-921 OSTRETIN MAGUA P)
ZS OSTŘETÍN, a.s. – 107.395 KG

NEJSTARŠÍ ÚČASTNICE NÁRODNÍHO ŠAMPIONÁTU

CZ000321407921 PODEBRADY BRIGITA
(NEO-019 ERNIE) – 7. LAKTACE (NAR. 28.4.2012)
ŠKOLNÍ STATEK STŘEDOCESKÉHO
KRAJE PODĚBRADY

CZ000479635931 ROLNICKA MIMI

(NEO-092 ALOISO) – 6. LAKTACE (NAR. 29.1.2013)
ZF ROLNICKA LIPANOVICE

DÍTĚ A TELE

1. **LUCIE VIEDEMANNOVÁ** – 13 LET
JALOVIČKA CZ000593246921
LANY TOFFEE RED (RED-688 RED IMPULSE)
ČZU ŠZP LÁNY, FARMA RUDA

2. **ANNA NOVOTNÁ** – 13 LET
JALOVIČKA CZ000593245921 LANY DÁŠA
(NEO-865 DYNAMO)
ČZU ŠZP LÁNY, FARMA RUDA

3. **KAROLINA CIHLÁŘOVÁ** – 10 LET
JALOVIČKA CZ000599270921 CIHLAR
TEREZA (NEO-915 MAKER)
ING. RADEK CIHLÁŘ, MILOŠOVICE

JALOVICE

1. **CZ000566982921 CIHLAR ALBY III**
(NXB-351 HOTLINE)
ING. RADEK CIHLÁŘ, MILOŠOVICE

2. **CZ000838118931 ROLNICKA NIKI**
(NXB-587 CRUSHABULL)
ZF ROLNICKA LIPANOVICE

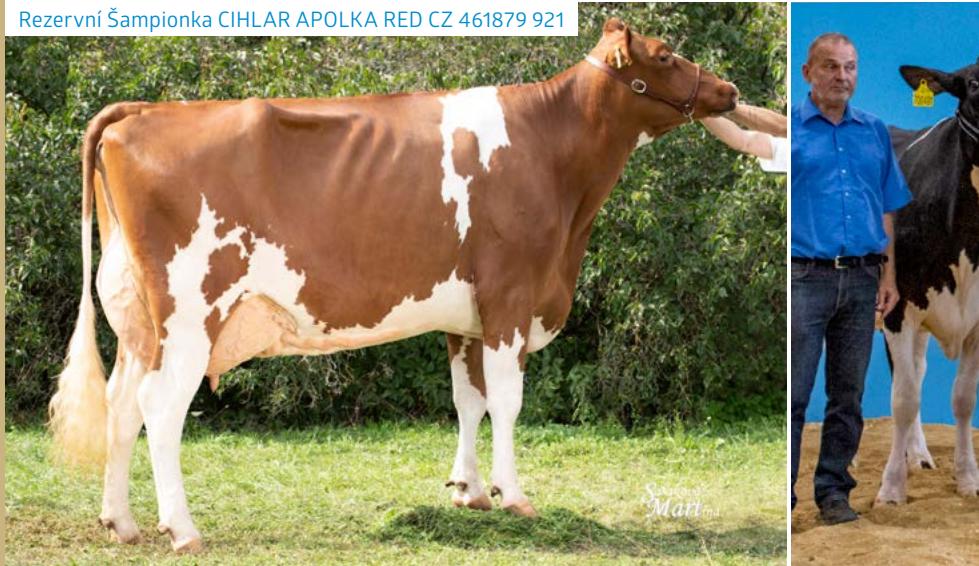
3. **CZ000599270921 CIHLAR TEREZA**
(NEO-915 MAKER)
ING. RADEK CIHLÁŘ, MILOŠOVICE

Mezinárodní rozhodčí Ing. Zdeněk Schaffelhofer, jenž dokázal udržet napětí celého šampionátu do poslední vteřiny, vybral za krávu s nejlepším vemenem plemenici AGRAS LATTÉ s číslem CZ000762227961 na druhé laktaci po otcí NEO-576 MONTANA ze společnosti Agras Bohdalov a.s. Judge ocenil vynikající přední a zadní upnutí vemene, vynikající hloubku a texturu, volbu označil za snadnou, šlo bezkonkurenčně o nejlépe utvářené vemeno na výstavě.

Výběr nejlepšího vodiče nebyl snadný, v tomto ohledu nastal u nás obrovský posun a až na občasné menší komplikace se živějšími jalovicemi jsme byli svědky velmi profesionálního předvedení. Nakonec byla za nejlepší vodičku vybrána Markéta Nápravníková zootechnička z nejúspěšnějšího podniku na šampionátu, Agrasu Bohdalov, a.s.

Jsme rádi, že kromě tradičních vystavovatelů se mezi nejlepší prosadily i plemenice z farem, které byly na šampionátu buď úplně poprvé nebo přijely po delší pauze. Mezi prvotelkami se na bronzovou příčku prosadila HOREPNÍK ANNA z Agrodamu Hořepník s.r.o., mezi kravami na 2. laktaci VILEMOV MILUŠKA ze ZS Vilémov a.s.

Rezervní Šampionka CIHLAR APOLKA RED CZ 461879 921

Nejstarší účastníci výstavy a zároveň matkou minulé šampionky byla kráva na sedmé laktaci PODEBRADY BRIGITA s č. CZ000321407921 po otcí NEO-019 ERNIE ze Školního statku Středočeského kraje Poděbrady, která se narodila 28. dubna 2012.

Zasloužilou plemenicí výstavy se stala i kráva OSTRETIN BORKA 11 P po otcí NEA-921 OSTRETIN MAGUA P ze ZS Ostretín, a.s., která během šesti laktací dokázala nadojit 107 395 kg mléka. Nejen tato kráva dokazuje, že holštýnské krávy jsou nejen vysokoprodukční, ale také dlouhověké.

Do realizace výstavy, přípravy a péče o zvířata a realizaci samotného šampionátu se zapojili také žáci středních zemědělských škol: SZeŠ a SOŠ Poděbrady, Střední školy zemědělské a veterinární Lanškroun, Albrechtovy střední školy Český Těšín a České zemědělské akademie v Humpolci, kteří se práce zhodili velmi svědomitě. Proto také obdrželi ceny od našeho Svazu, mlékárny Lacrum Velké Meziříčí, Tora Hlavečník a ČMSCH a.s.

O ceny pro vítězky jednotlivých kategorií a šampionky se podělily společnosti MIKROP ČEBÍN a.s., NATURAL spol. s r. o. a ČMSCH a.s.

Soňa Jelínková, Ladislav Vondrášek, SCHHS ČR

PRVOTELKÝ

1. **CZ000500933921 CHOUSIC DOC METAXA 7**
(NXB-451 DOC)
1. ZEMĚDĚLSKÁ A.S. CHORUŠICE
2. **CZ000521689921 CIHLAR BOBINA**
(NXB-305 DOORMAN)
ING. RADEK CIHLÁŘ, MILOŠOVICE
3. **CZ000823896961 HOŘEPNIK ANNA**
(NEO-628 HOMEBREW)
AGRODAM HOŘEPNÍK, S.R.O.

KRÁVY NA 2. LAKTACI

1. **CZ000762227961AGRAS LATTÉ**
(NEO-576 MONTANA)
AGRAS BOHDALOV, A.S.
2. **CZ000762218961AGRAS FINA 13 ET**
(NEO-690 MR. PUMA)
AGRAS BOHDALOV, A.S.
3. **CZ000727532961 VILEMOV MILUŠKA**
(NEO-669 REFLECTOR)
ZS VILÉMOV, A.S.

STARŠÍ KRÁVY

1. **CZ000700491961AGRAS CAPPUCCINO**
(NXB-330 SUPERHERO) - 3. LAKTACE
AGRAS BOHDALOV, A.S.
2. **CZ000461879921 CIHLAR APOLKA RED**
(RED-656 APOLL P) - 3.LAKTACE
ING. RADEK CIHLÁŘ, MILOŠOVICE
3. **CZ000433968921 CHORUSIC SALT LUCY 6**
(NEO-479 SALT) - 4.LAKTACE
1. ZEMĚDĚLSKÁ A.S. CHORUŠICE

Jak vnímali soutěž účastníci a co jim přinesla?

KATEGORIE JUNIOR

JANA KNOBLOCHOVÁ

Jsem studentkou Střední zemědělské školy v Poděbradech a nedávno jsem měla tu možnost zúčastnit se na Open Junior Show v Montichiari, v severní

Itálii. Společně s Michaelou Plachou jsme soutěžily za juniory a Kateřina Cihlářová s Andrejem Hlibokým za seniory, tedy věk 18 a výše. Účastníci jsme se soutěže, kde se hodnotilo stříhání, vodění jalovic a bonitace krav. Jsem ráda za získané zkušenosti a poznání nových přátel z obooru. Chtěla bych poděkovat Svazu za organizační a finanční zajištění a vedoucím pracovníkům 1. Zemědělské a. s. Chorušice za možnost tréninku a vypůjčení fitérského vybavení. Také bych chtěla poděkovat Tereze Kosobudové a Lukášovi Výbornému za odbornou přípravu, kterou mi poskytli na Školním statku v Poděbradech, nesmím zapomenout poděkovat celému českému týmu za jejich podporu.

Děkuji všem

OPEN JUNIOR SHOW

MICHAELA PLACHÁ

První den soutěže jsme vyplnili kvíz, vylosovali jsme si jalovice, které budeme vodit a stříhat. Každý soutěžící dostal ohlávku na jalovici, kterou si pak mohl nechat na památku.

Naštěstí jsme si všichni vylosovali menší jalovičky, museli jsme se o ně každý den starat, jako kdyby byly naše. Druhý den jsme jalovičky umyli a připravili na stříhání. Jako první šli stříhat juniori a poté senioři. Na stříhání jsme měly obě skupiny stejný čas, a to 1,45 hod. Po stříhání jsme se převlékli do bílých kalhot a bílé košile a museli jsme předvést jalovice v kolbišti. Další den jsme zase jalovičky umyli a dostříhali, tentokrát však stříhání nebylo na čas. Poté jsme šli do kolbiště soutěžit ve vodění jalovic. Čekala nás také soutěž v exteriéru jalovic.

Celý tento výlet byl úžasný, moc jsem si to užila a jsem ráda, že jsem tuto nabídku dostala a mohla jet. Z Itálie jsem si odvezla hromadu nových zkušeností, spoustu fajn zážitků a nových známých. Já s Janou jsme byly poprvé na takové soutěži a myslím, že jsme to zvládly dobře. Celkově si myslím, že každý z nás může být se svým výsledkem spokojený, každý udělal to nejlepší, co mohl a odvedl kus poctivé práce.

Na sklonku doby mezicovidové se nám podařilo za pomoci Střední zemědělské a veterinární školy Lanškroun a Školního statku Středočeského kraje v Poděbradech dát dohromady tým dvou juniorů (středoškoláků) a dvou seniorů (vysokoškoláků), abychom se mohli vydat reprezentovat Českou republiku v mezinárodní soutěži Open Junior Show do italského Montichiari, kde se současně konala také výstava Fiera Agricola a italský Národní holštýnský šampionát.

Kategorii juniorů reprezentovaly za Lanškroun Michaela Plachá a za Poděbrady Jana Knoblochová, v kategorii senior se představili Kateřina Cihlářová a Andrej Hliboký. V pěti kolech soutěže se utkali s dvojicemi účastníků z Itálie, Německa, Belgie, Dánska, Švédská, Holandska, Španělska a Lotyšska.

První den začal rozlosováním a přiřazením jalovic jednotlivým účastníkům. Míša si vylosovala 6měsíční jalovici č. 7. PESS FARM ENGLE z farmy SOCCIETA'AGRICOLA PESSINE S.S. – SOMMARIVA BOSCO. Kačka vylosovala jalovičku č. 12, které bylo 7 měsíců jménem ALL. MARGHERITA SOUND SYSTEM PA z farmy SOC.AGR. GANDOLFI MARIO E C. S.S. PEGOGNAGA. Devítiměsíční jalovici č. 61 CERES SYSTEM ARYA z farmy SOC. AGR. CERESETTA ALLASIA E GIANOGLIO S.S. – SAVIGLIANO si vylosovala Jana. A na Andreje padla také 9měsíční jalovice č. 67 BRAMANTE.LETIZIA z farmy AZ.AGR.BRAZONI CESARE E LEANDRO S.S.-DOSOLO.

PŘÍPRAVA JALOVIC

Po rozlosování nastal čas na kvíz, v němž si nejlépe poradil Andrej, který získal 5 bodů. Podvečer a brzké ranní hodiny byly ideální na první přípravu jalovic před soutěží, tedy umytí, navyknutí na ohlávku a trénink

MONTICHIARI 2021

vodění. Pátek již byl ve znamení vlastní soutěže, která začala jeden a tříčtvrt hodinovým prostorem pro fitting s následnou prezentací ostříhaných a připravených jalovic v kruhu. Z naší čtveřice nejlépe zabodovala Kačka Cihlářů, která se umístila na 10. místě za seniory a Míša Plachá na 11. příčce za juniory. Odpoledne přišel na řadu judging, kterého se nejlépe ujal Andrej. V konkurenci dalších 17 účastníků obsadil 11. místo a následně Michaela, která zaujala 13. místo. Hodnotila se čtveřice krav, a to jednak pořadí, ale i důvod.

PŘEDVÁDĚNÍ

Vyvrcholení Open Junior Show bylo nachystáno na sobotu. Dopoledne soutěžící v obou kategoriích předvedli, jak umí vodit zvířata na přehlídku a spolupracovat s rozhodčím. Nejlépe se v této disciplíně dařilo Míše Plaché, v němž obsadila 10. místo.

Open Junior Show nakonec nejlépe ovládla Itálie a Německo, či s obdivem i Lotyšsko. Naši získali mnoho cenných zkušeností a plní dojmů odjížděli domů s poměrně potěšujícím výsledkem. Do přípravy účastníků výrazně zasáhl covid a absence tuzemských výstav, ale i praktické výuky na středních školách, proto 10., 16. a dvojnásobné 17. místo vnímáme jako velmi potěšující a věříme, že příprava na další soutěže bude ještě lepší.

Touto soutěží však práce juniorů ani seniorů neskončila. Odpoledne zahájila Národní italský šampionát soutěžní přehlídku jalovic, které se účastnily také jalovičky voděné účastníky Open Junior Show a připsali si další cennou zkušenosť. Výborně si vedla jalovička CERES SYSTEM ARYA, kterou vodila Jana Knoblochová. I když v celkové přehlídce skončila za polovinou, mezi jalovicemi voděnými účastníky se umístila na 2. místě, a tak se také mohla účastnit finálového kola.

Soňa Jelínková, SCHS ČR

KATEGORIE SENIOR

KATEŘINA CIHLÁŘOVÁ

Jako každá zahraniční akce, i tato pro nás byla velmi náročnou a přínosnou zkušeností, kterou jsme si naplno užili.

Přesto, že se od našich zahraničních kolegů máme ještě co učit, s každou podobnou zkušeností se posouváme vpřed a už dávno neobsazujeme pouze poslední místa. Show spočívá v perfektním ostříhání a přípravě přidělených jalovic. Následně každý svou jalovicí několikrát odvodil v předvadišti v různě zaměřených soutěžích a nechybělo ani posuzování exteriéru krav na první laktaci.

Akce pro nás byla plná úspěchů, překvapení a hlavně překonávání sama sebe. Jana se svou jalovicí dostala do finále v hodnocení exteriéru jalovic zúčastněných Junior Open Show, kde ji bezchybně předvedla a zapadla mezi špičkové vodiče ostatních zemí. Míša nás překvapila precizně připraveným toplinem, ke kterému se kde kdo propracovává měsíce. Andrej jako vždy reprezentoval nás tým ve všech možných jazyčích a dostal nás do povědomí nejlepších evropských chovatelů. A já jsem byla poprvé velmi spokojena se svým výkonem ve stříhání, kde jsem se skvěle umístila ve velmi silné konkurenci.

Celý týden pro nás byl velkým zážitkem, během kterého jsme mohli pozorovat překrásná italská zvířata a obdivovat klid, se kterým se pohybovala mezi davy návštěvníků. Inspirovali jsme se prací zahraničních chovatelů a především jsme strávili několik společných dní na jedné z akcí, která nás všechny spojuje.

ANDREJ HLIBOKÝ

Italské Open Junior show, která se koná při italské národní výstavě holštýnského skotu, jsem se zúčastnil již podruhé. I přes covidovou situaci byla účast evropských zemí překvapivě velká. Obstál v tak silné konkurenci v kategorii seniorů pro mne nebylo jednoduché. Získal jsem opět mnoho cenných zkušeností, potkal jsem spoustu zajímavých lidí z oboru. V této těžké době považuji svůj výjezd na soutěž skoro za zázrak a děkuji Svazu chovatelů holštýnského skotu za příležitost.

PRIM CHOMUTICE 2021

Karel Stříbrný se Šampionkou výstavy

Nejlepší prvotelka ze ZDV Krchleby a.s.
a zároveň kráva s nejlepším vemenem

Opět jako jedna z mála se letos konala přehlídka holštýnského skotu ve Třtěnicích, kterou pořádá Agro Chomutice a.s. ve spolupráci se společností Chovservis a.s. PRIM Chomutice tak po 27. přivítal stovky návštěvníků, aby představil chovatelskou práci holštýnských chovů nejen na Jičínsku, ale i z celého Královéhradeckého kraje a okolí. Letošní rok se představily plemenice jedenácti chovatelů.

Cenu za nejlepší kolekci jalovic si odnesla společnost Karsit Agro a.s., mezi kravami kralovalo ZD Dolany, které si odvezlo ocenění za nejlepší kolekci krav. Jak již lze předpovídат, Karsit Agro představilo také nejlepší jalovici i v samotné soutěži, stala se jí jalovice č. 440 909 952 po otcí NEO-752. Tradiční rozhodčí Rostislav Škrabal našel mezi prvotelkami tu nejlepší – stala se jí plemenice ze ZDV Krchleby kráva s č. 530 936 921 po otcí NBX-435.

Starší krávy ovládl Karel Stříbrný z Radimi, který obsadil všechny tři stupně vítězů, prvenství však získala dojnica na 3. laktaci s č. 337 340 952. Jejím otcem je NEO-441. Karel Stříbrný si také odvezl z rukou doc. Motyčky i pohár pro šampionku výstavy.

Trojice Stříbrných s nejlepšími staršími kravami

Výsledková listina PRIM Chomutice 2021

JALOVICE

1. Karsit Agro, a.s. č.440 909 952
2. Stříbrný Karel, Radim č.452 512 952
3. AGRO Chomutice a.s., Třtěnice č.454 785 952

PRVOTELKY

1. ZDV Krchleby, a.s. č.530 936 921
2. Z E P O Bělohrad a.s. č.416 083 952
3. AGRO Chomutice a.s., Třtěnice č.425 613 952

KRÁVY NA II. A DALŠÍ LAKTACI

1. Stříbrný Karel, Radim č.337 340 952, 3. laktace
2. Stříbrný Karel, Radim č.353 182 952, 3. laktace
3. Stříbrný Karel, Radim č.381 176 952, 2. laktace

KRÁVA S NEJLEPŠÍM VEMENEM

ZDV Krchleby, a.s. č.530 936 921
po otcí NXB 435 Louxor

ŠAMPIONKA

Stříbrný Karel, Radim č. 337 340 952
po otcí NEO 441 Deman

Přehlídka dcer býků na Olomoucku

Po několika odkladech, kvůli pandemii COVID -19, jsme opět po čase mohli navštívit tři významné podniky v okolí Olomouce: farmu MVDr. Václava Osičky, ZD Senice na Hané a ZD Unčovice. Ani malá dešťová přeháňka nezabránila více jak sedmdesát chovatelům a příznivcům chovu holštýnského skotu účasti v této akci.

Sešli jsme se ráno 6. října v krásném prostředí nově opravené sýpky na farmě Nový Dvůr u Červenky, kde hospodaří manželé Osičkovi.

Statek Doubravský dvůr

Na místě farmy se hospodaří podle prvních záznamů cca 500 let. Po revoluci se značně zbědovaný dostal do rukou rodiny MVDr. Václava Osičky. V roce 1992 začínali s 20 kusy krav, následně dovezli z Francie 87 holštýnských jalovic a tomuto plemeni už zůstali věrní. Dnes se tu starají o stádo 300 holštýnských krav s průměrnou laktací 10 403 kg mléka. Zvířata jsou zde umístěna v adaptovaných původních stájích a na novější produkční farmě. Krávy mají k dispozici komfortní lehací boxy přistýlané směsí separátu a slámy. Hnojně chodby jsou vyhrnovány lopatou.

Zootechnik, pan Lumír Coufal připravil pěknou kolekci šesti dcer býka EDORADO, NEO-648. Tento býk je po několik let za sebou jedním z nejimportovanějších býků do ČR. Jeho velkou devizou byla velmi dobrá produkce, typ a vlastní plodnost. Nejvíce se líbila dcera 359791 971, VG-85, z kombinace Eldorado x Osco, která nadojila za 281 dní 1. laktace 8 343 kg mléka při složkách 3,78 % T a 3,33 % B. Další zajímavou dcerou byla plemenice č.339795 971, GP82, která nadojila na 1. laktaci za 305 dní 11 761 kg při složkách 3,02 % T a 3,02 % B.

ZD Senice na Hané

Tady pro nás připravila hlavní zootechnička Ing. Marie Martíková hned 14 pěkných dcerek, takže jsme si je mohli vychutnat, skoro jako na národní přehlídce.

ZD Senice na Hané hospodaří na cca 5250 ha půdy v řepařské oblasti u Olomouce. Na farmě v Loučanech je ustájeno 500 krav s průměrnou produkcí 10 351 kg mléka. Zvířata jsou ustájena v roštové stáji, ve které jsou lehací boxy vybaveny matrací a podeštýlkou ze separátu.

Také zde byly pěkné dcery ELDORADA, NEO-648, ale hlavně jsme tu viděli zajímavé dcerky býka NYKK, NXB-320, který předává svým dcerám dobrou produkci a složky, dobře utvářená vemenia a zejména tolik požadované delší, korektně rozmištěné struky. Všem se velmi líbila kráva č. 374936-971, VG-85

z kombinace (Nykk x Sudan), která nadojila na 1. laktaci za 274 dnů 10 906 kg mléka při složkách 3,37 % T a 3,03 % B.

Velmi silně zde byly zastoupeny dcery amerického býka STOIC, NXB-393, který je mezi chovateli stále populární díky dobré produkci, dlouhověkosti, bezvadným vemenům a výbornému vlastnímu zábrzezávání. Shlédlí jsme tu kolekci jeho pěti dcer a z nich se asi nejvíce líbily prvotelky č. 375100 971, VG-85 a 394771 971, VG-85.

Jedna z prvních plemenic byla předvedena kráva na první laktaci č.375145 971, G+81, komplexního býka s velmi snadnými porody MADAGASCAR, NXB-483.

Naposledy se předvedly dcery býka SUPER C, NXB-294. Tento býk má vynikající vlastní plodnost, velmi dobrou produkci a snadné porody. Nejhezčí jeho dcerkou byla kráva č. 342702 971, G+83, která vyprodukovala na 1. laktaci za 305 dní 10 100 kg mléka při složkách 3,58 % T a 3,30 % B.

ZD Unčovice

Po krátkém přejezdu jsme dorazili na farmu v Příkazích, která je jedním z provozů ZD Unčovice. Zde nám paní zootechnička Ing. Radana Vrbková se svým kolektivem přichystala k předvedení 10 krav.

Zemědělské družstvo Unčovice se rozkládá na Hané v nížině Hornomoravského úvalu převážně mezi městy Olomouc a Litovel, v údolí řeky Moravy. Družstvo hospodaří na výměře více jak 6 000 ha zemědělské půdy, z toho je zhruba 270 ha luk. Ve velkokapacitních stájích ve střediscích Unčovice a Příkazy je chováno 900 krav holštýnského plemene. V užitkovosti dojnic je dosahováno přes 10 tisíc litrů mléka na dojnice za rok.

Jako první se nám předvedly dcerky býka RACER, NXB-439, který přenáší na

své dcery dobrou produkci, pěkná vemeňna, delší struky a sám velmi dobře „březne“. V této kolekci dominovala prvotelka č. 367857 971, G+83, která nás zaujala svojí stavbou těla a kvalitou vemenia. Její přednosti si můžeme prohlédnout i na fotografii.

Další na řadě byly dcery býka SUPER C, NXB-294. Velmi pěkná byla jeho dcera č. 350984 971 G+82, která na 2. laktaci nadojila za 305 dní 11 488 kg mléka při složkách 4,03 % T a 3,22 % B.

Dále jsme viděli dvě pěkné dcery NYK-KA, ze kterých dominovala kravka č. 351004 971, G+83.

Velice zajímavé byly také dvě dcery býka SYMION, NEO-468, jehož inseminační dávky byly hojně exportovány do zahraničí. Symion přenáší na své dcerky vynikající vemenia s delšími struky, a proto je vhodný pro stáje s robotickým dojením. Velmi se nám po tomto býkově líbila prvotelka č. 385325 971, G+84.

Po prohlídce nové stáje a dojírny, kterou nám komentoval hlavní zootechnik družstva Ing. Jan Čunderle, jsme se přemístili do nové družstevní jídelny. Tady nás mile přivítala předsedkyně družstva Ing. Milada Měsícová, která nás seznámila s plány rozvoje podniku, pak jme si vyslechli zajímavou přednášku MVDr. Václava Osičky na věcné téma správného odchovu telat a jalovic. Jen správná technika krmení a vhodné systémy ustájení mladého skotu, nám pomohou maximálně využít jeho genetický potenciál. To nám pomůže opět o něco více navýšit produkci mléka za rozměrnou cenu.

Děkuji všem, kteří se zúčastnili příprav a provedení přehlídky. Pokud to situace dovolí, budeme se těšit na shledanou při další podobné chovatelské akci.

Ing. Lumír Dvorský, CBS Genetics s.r.o.

VANCOUVER

SIH 132,6

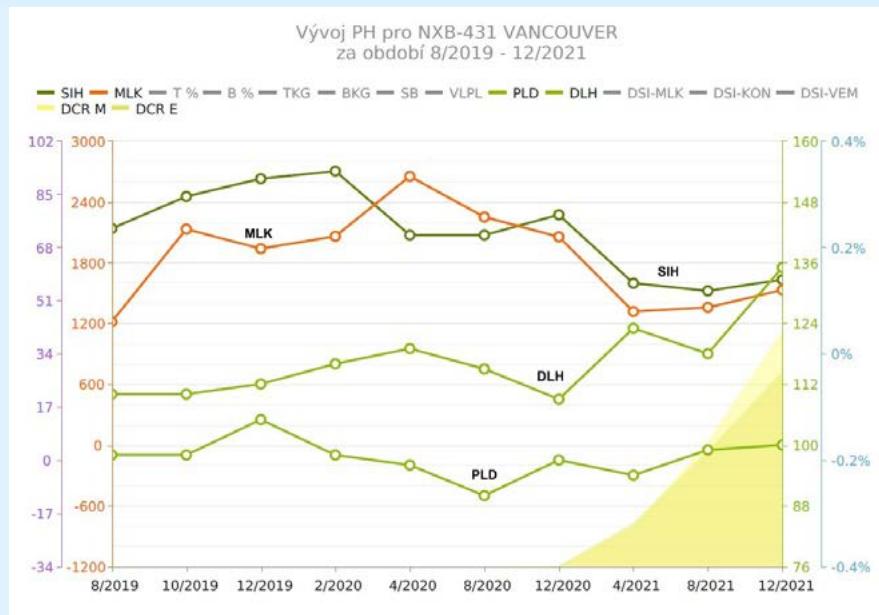
864 dcer

Mléko	+ 1529 kg	Exteriér	113
Bílkovina	- 0,06 %	Koncetiny	116
	+ 41 kg	Vemeno	107
Tuk	- 0,1 %	Plodnost dcer	100
	+ 45 kg	Dlouhověkost	135
SB	113		

♂ NO-PE VANCOUVER	♂ BOARD (NXB-266)	♂ BOSS (NXB-072)	
		♀ VENERIETE EPIC IDA 66	
	♀ No-Pe Balisto Sophia VG-87	♂ BALISTO (NXB-342)	
		♀ EXTRASONIC	
		♂ BOOKEM (NXB-035)	
		♀ KNS RENDEZVOUS	
		♂ EPIC (NXB-007)	
		♀ IDA 66	
		♂ DE-SU 199 ET	
		♂ SUPERSONIC (NXB-204)	
		♀ RR EXTRA 1	

NO-PE VANCOUVER ET (NXB-431) je jedním z těch českých býků, ke kterým, díky skvělým výsledkům v genomice a pravidelnému umisťování na špici TOP genomických býků, směřovala pozornost mnoha českých chovatelů a jeho výsledky na dcerách byly velmi očekávané. V současné době můžeme říct, že býk rozhodně nezklamal, jeho výsledky jsou vysoce nadprůměrné a díky umístění v TOP 20 (04/21 - 11. místo, 08/21 - 14. místo) získal i ocenění Svazu za TOP zlepšovatele v roce 2021. V nejnovější TOP 100 býků dle SIH v konkurenci světových býků v českém žebříčku obsadil 15. místo se SIH 132,6. V současnosti má 864 dcer v 95 stádech, laktaci dokončilo již 276 z nich. Jeho PH potvrzuji GPH zejména v PH pro mléko + 1529, vysokou RPH vykazuje i pro znaky zevnějšku - koncetiny 121 a vemeno 116, pro plodnost dcer 100 a DSI dlouhověkost 135.

No-Pe Vancouver - NXB-431 se narodil z embryotransfusu 23. listopadu 2016 na farmě Petra Nováka v Kochánově. Jeho matka je dcera po Balistovi – No-Pe Balisto Sophia VG-87, jejíž rodina se k nám

dostala přes Německo. Otcem je německý býk BOARD, kterého nalezneme v TOP 10 dle SIH. Kořeny Vancouvera ale sahají až do rodin Planeta a Man-O-Mana. Majitelem býka je společnost Zooservis a.s.

Ladislav Vondrášek, Soňa Jelínková, SCHS ČR

VÝSLEDKY SVAZOVÉ SOUTĚŽE V ROCE 2021

Bohužel epidemiologická situace v souvislosti onemocněním Covid-19 stále není příznivá, a tak i letos vyhlášení výsledků Svařové soutěže neproběhne na chovatelském setkání v hotelu Jezerka na Seči, jak tomu obvykle bývá. Nicméně chovatelé o výsledky nepřijdou a mohou se s nimi seznámit zde v Černostrakatých novinkách a na našich webových stránkách a na facebooku Svařu a vítězové se mohou těšit na předání cen osobně na jejich chovech.

Pravidla Svařové soutěže se oproti loňsku nemění. Do výsledků podniků je zahrnuta kromě produkce T+B i celoživotní užitkovost krav ke konci kontrolního roku a to v poměru 70 : 30. Chovy jsou hodnoceny bez rozdělení do velikostních kategorií. Do soutěže jsou zahrnuty pouze podniky s min. 50% podílem krav zapsaných v PKH a průměrným zapojením do KU nejpozději 30. den po otelení, u jednotlivých zvířat je pak tato hranice zapojení do KU nejpozději 40. den po otelení. Krávy jsou v soutěži nadále rozděleny na dvě kategorie: prvotelky a krávy na II. a výšší laktaci. Zde platí ještě jedna podmínka a tou je zápis v hlavním oddílu PK.

V soutěži celoživotní užitkovosti jsou, kromě krav, které překročily limit 100 000 kg mléka, také oceněny dojnice s dosaženou hranicí 125 000 a 150 000 kg mléka.

Soutěž o podnik s nejvyšší produkcí T + B a celoživotní užitkovost za kontrolní rok 2020/2021

Chovatel	Kraj	Plem	Stájí	Uzáv.	%PKH	Lakt.	Zap	Mkg	T%	Tkg	B%	Bkg	Mezid.	Poř T+B	Poř T+B	krav CU	Poř CU	Poř koef CU	Poř CEL	
Ing. Vyjídáček Radomír, Vyšehorky	Olomoucký	HH*	1	42	100	2,6	22,1	13 679	3,62	496	3,15	431	447	927	1	41	35966	1	1	1
ZS Ostřetín, a.s.	Pardubický	HH*	1	611	100	2,2	24,4	12 525	3,84	481	3,47	435	414	916	3	651	28407	12	5,7	2
Agrodam Hořepník S.r.o.	Výsočina	HH*	1	412	100	2,4	21,9	13 220	3,61	477	3,23	427	400	904	7	438	28094	13	8,8	3
Agras Bohdalov, a.s.	Výsočina	HH*	1	692	99	2,5	20,7	12 641	3,75	474	3,34	422	390	896	10	861	29460	8	9,4	4
Kopecký Pavel, Jiřetice	Středočeský	HH*	2	125	98	2,1	21,6	12 408	4,02	499	3,28	407	402	906	6	143	26670	19	9,9	5
ZS Sloveč, a.s.	Středočeský	PH	1	549	100	2,4	25,3	12 495	3,72	465	3,32	415	447	880	16	701	32401	2	11,8	6
Holub Martin, Myštice	Jihočeský	HH*	1	52	98	2,0	23,4	13 083	3,52	460	3,44	450	420	910	4	62	25257	36	13,6	7
ZS Vilémov, a.s.	Výsočina	PHC	1	1072	100	2,3	21,4	12 618	3,82	482	3,29	415	387	897	9	1240	25504	34	16,5	8
AG Skořenice, a.s.	Pardubický	HH*	1	476	100	2,3	22,5	11 900	4,18	497	3,39	403	386	900	8	538	24728	39	17,3	9
ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.	Středočeský	HH	1	566	100	2,2	22,0	12 582	3,64	458	3,33	420	403	878	17	682	26800	18	17,3	10

Soutěž o krávu s nejvyšší produkcí T + B za laktaci, uzavřenou v kontrolním roce 2020/2021

NEJLEPŠÍ PRVOTELKY

Poř číslo	jméno	chovatel	stáj	otec	otec jméno	lakt	Mkg	T%	Tkg	B%	Bkg	T+B	zap
1. 500731-921	CHORUSIC MISSION SATIRA 10 P	1. Zem. a.s. Chorušice	Chorušice	NXB-347	MISSION	1.	18232	3,54	646	3,49	637	1283	18
2. 386223-952		Rolnická, a.s. Králiky	Petrovice	NXB-339	ALTAFLYWHEEL	1.	17152	3,87	663	3,13	537	1200	15
3. 500814-921	CHORUSIC SOUND SÁRA 5 ET	1. zem. a.s. Chorušice	Chorušice	NEO-740	SOUND SYSTEM	1.	15467	3,89	601	3,47	537	1138	12

NEJLEPŠÍ KRÁVY

Poř	Kráva číslo	Jméno	Chovatel	Stáj	lakt	Mkg	T%	Tkg	B%	Bkg	T+B	zap		
1.	324792-953	OSTRETIN HAUKÉ 30	ZS Ostřetín, a.s.	Ostřetín NK	NEO-346	REBEL	4.	20497	3,78	774	3,35	686	1460	15
2.	373704-953	OSTRETIN DOMINIKA 31	ZS Ostřetín, a.s.	Ostřetín NK	NEO-056	OMANOMAN	3.	20909	3,40	710	3,21	671	1381	30
3.	373720-953	OSTRETIN DOMINIKA 32	ZS Ostřetín, a.s.	Ostřetín NK	PPH-941	STYLESTAR	3.	17689	4,19	742	3,58	634	1376	6

Výsledky soutěže nejlepších podniků dle celkové známky za exteriér 2021

Hodnocení exteriéru 2021 - SOUTĚŽ SVAZU

Poř. chov	svaz	hodn. ks	mléč. síla	stav. těla	koněctiny	vemeno	celkem
1 Cihlář Radek Ing., Milošovice	A	12	84,58	84,17	84,83	84,25	84,333
2 Novák Petr, Kocháňov	A	43	83,84	83,95	83,58	84,44	84,093
3 Shr Jindrová Ludmila, Lipanovice	A	25	85,00	84,00	83,12	83,20	83,840
4 Hybler Pavel, Žerčice	A	11	83,55	82,82	82,73	84,73	83,727
5 Agro Družstvo Záhoří	A	319	83,74	82,87	83,29	83,43	83,527
6 1. Zemědělská a.s. Chorušice	A	106	82,88	82,89	83,37	83,71	83,321
7 Urbánek David Ing., Oseček	A	23	83,30	82,96	82,70	83,57	83,130
8 Farma Stříbrný sro, Radim	A	36	83,81	81,92	82,64	82,56	82,833
9 ZDV Novoveselsko	A	225	83,45	82,48	82,35	82,33	82,711
10 Poláčková Barbora, Hole	A	54	83,30	83,81	82,19	81,70	82,537

Krávy s dosaženou nejvyšší celoživotní užitkovostí (plakety za dosažení 150000 kg mléka)

Poř.	Číslo krávy	Jm. krávy	Narozena	Otec reg.	Otec jméno	Chovatel	Stáj	Okres	Plemeno	Počet lakt. dny			Mléko kg	T+B	Vyřaz.
										lakt.	dny	kg			
1.	3562-953	ESTER	23.01.2003	NXA-063	EROTIC	Oseva a.s. Chrudim	VKK Kočí	Chrudim	H100	12	3 941	158 942	9 747	01/20	
2.	56354-246	MASA	24.02.1997	NX-604	BELLWOOD	Jindrová I. Ing.	Lipanovice	České Budějovice	H100	13	4 855	157 989	10 249	03/15	
3.	101648-205	MARUSKA	21.12.1999	NEB-681	SID	Agro družstvo Záhoří	Oslov NK	Písek	H83C	11	4 412	156 587	8 432	07/15	
4.	339905-931	ZAHORI GABINKA	16.01.2009	NEA-113	O MAN	Agro družstvo Záhoří	Třešeň	Písek	H100	10	3 016	151 925	8 942	07/21	
5.	44130-265	HELENKA	09.11.1997	NEB-543	LANGS	Agro družstvo Záhoří	Třešeň	Písek	C50H	12	4 533	151 835	8 794	12/13	
6.	296316-961	MAMBA ET	16.05.2007	NEA-392	MASCOL	Zeras a.s. Radostín	Radostín	Žďár n. Sázavou	H100	11	3 579	150 122	9 155	04/20	

Ocenění chovatelé za býky v TOP 50 za rok 2020 (výpočet 12/2020, 04/2021, 08/2021)

Reg	Jméno býka	chovatel	RN	Firma-název	srpen 2021			srpen 2021				
					dcer	SIH	poř	mléko	tuk %	tuk kg	bílk %	bílk kg
NXB-431	VANCOUVER	Petr Novák, Kocháňov	2016	Zooservis, a.s.	457	130,4	14	1356	-0,07	42	-0,04	39

Všem umístěným gratulujeme a přejeme i nadále mnoho chovatelských úspěchů.

Kolektiv pracovníků SCHS ČR

Budoucnost používání antimikrobik v chovech skotu a jejich správná evidence pomocí Deníku nemocí a léčení

Chovatelé dojeného skotu mohou v ČR již pátým rokem využívat k evidenci zdravotních událostí, k zaznamenávání léčby a preventivních úkonů speciálně vybudovaný program, resp. webovou aplikaci (WA) s názvem DENÍK NEMOCÍ A LÉČENÍ (dále jen DENÍK). Uvedená WA je součástí Internetu pro chovatele ČMSCH, a.s. a je pro všechny zájemce z řad chovatelů zdarma.

DENÍK je propojen s daty z KU a Plem-datu, takže chovatel se v DENÍKU zobrazují ušní čísla všech zvířat aktuálně přítomných ve stádu a u nich všechna produkční a reprodukční data, která jsou tak dostupná z jednoho místa. Vzhledem k tomu, že se jedná o webovou aplikaci, je DENÍK přístupný kdykoli a z jakéhokoliv počítače, který má připojení k internetu. To skýtá výhodu práce on-line s daty, a tudíž možnost pružné reakce na zdravotní situaci i mimo vlastní podnik například o víkendech, svátcích apod.

POSTUP EVIDENCE V DENÍKU

Práce s DENÍKEM je snadná, protože jde o jednoduchou aplikaci vyvinutou přímo k jednomu danému účelu s jednoznačnou nabídkou potřebných funkcí a jednoduchým ovládáním, nevyžaduje tedy speciální zaškolování. Na úvodní stránce DENÍKU je navíc k dispozici podrobný manuál popisující základní úkony.

Vlastní evidence zdravotní události se provádí tak, že uživatel po otevření DENÍKU a volbě záložky „Vložit nové onemocnění“ primárně zvolí datum, přičemž se automaticky nabízí datum aktuální a následně může vybrat konkrétní stáj, případně pracuje s celým hospodářstvím. Vybere nebo přímo napíše ušní číslo zvířete či více zvířat, nebo může zvolit i skupinu zvířat, kterou si buď sestavil dříve, nebo si ji případně vytváří přímo v této záložce.

V dalším kroku chovatel vybírá z nabídky diagnózu, či úkon. K diagnóze nebo úkonu může zadat léčbu, a to tak, že opět z nabídky vybírá lék a zadává jeho množství a počet jeho aplikací. WA sama většinou nabízí k léku i jeho ochrannou lhůtu (OL) na mléko a na maso, danou na základě použití přípravku dle příbalové informace. Pokud je u přípravku registrována jediná délka OL, nabízí se přímo. Pokud jsou u přípravku registrovány různé dél-

ky OL závisející na dalších okolnostech, jako je např. cesta podání, tak DENÍK zobrazuje informace, jak OL zvolit. Paušální prodloužení OL lze k danému léku přednastavit při jeho naskladnění. Zejména u zvířat se závažným průběhem onemocnění (může být omezena funkčnost důležitých – metabolizujících či detoxikujících orgánů) by však vždy měl být kontaktovaný veterinární lékař, na jehož zvážení je, zda formálně správně nastavená minimální OL je skutečně dostatečná. Uložením informací je záznam zaevidován a informace z něj potom slouží k jejich zobrazování, či vyhodnocování v dalších záložkách DENÍKU.

VÝHODY VEDENÍ EVIDENCE V DENÍKU

Elektronická evidence s sebou obecně bezesporu přináší tu výhodu, že zadaná data jsou k dispozici v přehledné podobě a že je lze velmi snadno podle aktuálních potřeb vyhledat či zpracovat a údaje rychle vyhodnocovat. Při užívání DENÍKU ale navíc chovatelé šetří svůj čas, protože aplikace má nastaveny následující funkce:

1. Má nastaveno automatizované propisování některých dat, jako je třeba OL, šarže léků apod., takže uživatelé neztrácejí čas opakováním písemným zapisováním dat.
2. Usnadňuje zadávání hromadných výskytů nemocí či preventivních úkonů tak, že si samostatně uživatel vytvoří skupinu zvířat a těm potom jednorázově požadovanou informaci zadá. Automaticky se potom tato informace propíše ke všem zvířatům skupiny.
3. Pomáhá efektivně zadávat aplikace opakování užívaných kombinací léků v rámci tzv. Léčebných protokolů. Uživatel si jednorázově nastaví šablonu užití různých léčiv naráz nebo v sérii s pevným odstupem mezi sebou a při zadávání léčby zvolí místo léčiva daný Léčebný protokol.
4. umožňuje jednoduché skladové hospodářství a v případě vkládání jednotkové ceny i sledování nákladů na léčení.

Při průběžném užívání DENÍK poskytuje chovateli:

1. Tvorbu zdravotních karet zvířat, tj. kompletních, přehledných zdravotních záznamů jednotlivých zvířat od jejich narození a nahrazuje tím papírové zdravotní karty, resp. často roztríštěnou zdravotní dokumentaci.
2. „Záznamy o použití léčivých přípravků“, které musí chovatel podle Vyhlášky č. 344/2008 Sb. vést a poskytovat pro účely kontroly, např. ze strany KVS nebo ÚSKVBL, a tyto orgány tuto elektronicky vedenou evidenci plně akceptují a velmi kladně hodnotí.
3. Při každodenní evidenci DENÍK generuje přehled plánovaných terapií, úkonů a kontrol a také seznamy zvířat, která jsou v ochranné lhůtě, resp. u kterých ochranná lhůta právě končí.
4. Hromadné zpracování všech zadaných zdravotních dat a jejich volitelné vyhodnocování dle potřeb chovatele. Je možno vyhodnocovat jak výskyt jednotlivých nemocí v chovu, tak i spotřebu antimikrobik ve vztahu ke skupině nemocí, či navázanou na konkrétní diagnózu nebo kategorii zvířat.

DENÍK má dvě významné odlišnosti od jiných managerských programů, jež mohou být také využívány ke zdravotní evidenci, které vytváří DENÍK preferenční postavení.

1. Pracuje s univerzálním číselníkem (klíčem) diagnóz, příznaků a úkonů, který vychází z mezinárodního klíče ICAR, což zajišťuje kompatibilitu dat jak v rámci ČR (klíč používají i některí další poskytovatelé SW pro chovatele) tak i mezinárodně.

Toho v dnešní době využívají zejména chovatelé, kteří se zapojili do programů genotypizace, které jsou spojeny s povinností chovatele dodávat zdravotní data. Tako předávaná kompatibilní data jsou potom vhodná ke sdílení i mezinárodně, čímž se významně zvyšuje přesnost odhadu plemenných hodnot.

- Používá databázi všech v ČR registrovaných veterinárních léčivých přípravků pro skot s automatickým nabízením platných ochranných lhůt na mléko a maso (při užití léčiva dle příbalové informace), která je denně aktualizována. Z ochranných lhůt jednotlivých léků generuje Ochrannou lhůtu zvídete. Zobrazování a respektování správných OL je přitom klíčové pro snižování rizika produkce potravin s rezidui antimikrobik a tím pro snižování rizika vzniku antimikrobní rezistence.

Právě užívání antimikrobik v chovech hospodářských zvířat přitom začíná být pod velkým tlakem. Chovatelé by měli vědět, že od roku 2022 vstupují v platnost 2 nová nařízení EU:

- Nařízení o medikovaných krmivech (MK) ((EC) 2019/4, které formuluje úplný zákaz preventivního užívání antimikrobik ve formě medikovaného krmiva.
- Nařízení (EC) 2019/6 o veterinárních léčivých přípravcích (VLP), které omezuje užívání antimikrobních přípravků následujícím způsobem:
 - nepodávají se rutinně (tj. bez konkrétního odůvodnění, což se týká např. zaprahování),
 - nejsou používány ke kompenzaci špatné hygieny, nepřiměřených podmínek chovu nebo nedostatečné péče,
 - nejsou používány ke kompenzaci špatného řízení hospodářství.

BUDOUCNOST UŽÍVÁNÍ ANTIMIKROBIK

O budoucnosti užívání antimikrobik v chovech hospodářských zvířat se konal

pro chovatele dojeného skotu 16. 11. 2021 webinář organizovaný Výzkumným ústavem veterinárního lékařství (VÚVeL), ve kterém měli hlavní slovo představitelé Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL), dr. Jiří Bureš, Mgr. Lucie Pokludová, Ph.D. a MVDr. Leona Nepejchalová, Ph.D.

Jak vyplynulo z přednášky ředitele ÚSKVBL MVDr. Jiřího Bureše, ČR patří mezi země EU, které v předchozích letech významně zredukovaly (dá se říci zodpovědně dobrovolně, bez přímých nařízení EU) spotřebu antibiotik. V letech 2008 - 2018 došlo k poklesu spotřeby AM o 57 %, z 95,47 na 41,2 tun, při vyjádření na biomasu hospodářských zvířat potom jde o 50% pokles, ze 114 na 57 mg/PCU (jednotky korigující hmotnostní množství spotřebovaných antimikrobik na populaci zvířat). Právě rok 2018 je přitom pro EU referenčním rokem pro vyhlášení strategie F2F (from farm to fork, tj. od farmy po vidličku), v rámci které se EU zavázala snížit spotřebu AM do roku 2030 o 50 %. Pro ČR přitom Evropská komise požaduje udržet dosavadní trend snižování spotřeby AM. To se jeví jako těžký úkol právě proto, že jsme v předchozích letech dosáhli již velkého pokroku a že tedy není příliš mnoho prostoru pro další razantní pokles. V roce 2019 jsme sice opět zaznamenali pokles spotřeby AM na 38,8 t, ale v roce 2020 došlo ke zvýšení spotřeby na 40,45 t. Navíc se zdá být problémem struktura v ČR ve veterinární medicíně spotřebovaných AM, protože nedochází k poklesu (spíše jsou patrné stoupající trendy) spotřeby kriticky důležitých antimikrobik (CIAs).

Co se týká srovnání s dalšími státy EU, ČR se momentálně se spotrebou 57 mg AM/PCU nachází uprostřed mezi 31 zeměmi EU / Evropského hospodářského prostoru. V celé EU je znatelný velký rozptyl hodnot od 2,9 mg/PCU do 466,3 mg/PCU. Tato data je ale nutno interpretovat obezřetně, mezi jednotlivými státy se liší složení

populací zvířat i portfolio podávaných antimikrobik. V roce 2018 však např. Rakousko dosáhlo spotřeby AM pouze 50 mg/PCU, Švýcarsko 40 mg/PCU a Velká Británie, která by pro nás mohla být příkladem, vzhledem k přibližně srovnatelné výchozí spotřebě AM jako tomu bylo v ČR, již pouze 30 mg/PCU. V ČR proto existuje strategický plán, který přepokládá v chovech hospodářských zvířat intervence zejména do oblasti welfare, do oblasti vakcinace v chovech prasat a případně v chovech kura domácího s cílem do roku 2030 docílit snížení spotřeby AM o dalších 12 %, tj. dosažení spotřeby AM kolem 50 mg/PCU. Dále zdůraznil, že v rámci zmíněného nařízení EU 2019/6 dochází ke změnám v používání VLP, a že dochází k rozdelení antimikrobik a k vyhrazení některých AM jen pro humánní medicínu, přičemž taková antimikrobiika se nesmí registratovat a používat ve veterinární medicíně.

Mgr. Lucie Pokludová, Ph.D. upozornila posluchače, že Nařízení EU o Veterinárních léčivých přípravcích a o medikovaných směsích rozlišuje pojmy antibiotikum (ATB) vs. antimikrobikum (AM). Pro účely Nařízení o VLP se rozumí: „antibiotikem“ jakákoli látka s přímým účinkem na bakterie, která je používána k léčbě či prevenci infekcí nebo infekčních onemocnění. Příkladem takové látky je např. penicilin. Zatímco „antimikrobikem“ je myšlena jakákoli látka s přímým účinkem na mikroorganismy používaná k léčbě či prevenci infekcí nebo infekčních onemocnění. Jde tedy nejen o antibiotika, ale i antivirotika, antimykotika a antiprotozoika. Příkladem takových látek jsou třeba sulfonamidy.

Čl. 107/4 Nařízení o VLP s účinností od 28. ledna 2022 stanovuje, že antimikrobní LP se použijí pro metafylaxi (viz níže), pouze (1) je-li riziko šíření infekce nebo infekčního onemocnění ve skupině zvířat vysoké a (2) pokud nejsou dostupné žádné jiné vhodné alternativy.

Metafylaxí se rozumí podávání VLP skupině zvířat poté, co byla stanovena klinická diagnóza nákazy v rámci skupiny, s cílem léčit klinicky nemocná zvířata a potlačit šíření nákazy na zvířata, která jsou s nimi v úzkém kontaktu a u nichž hrozí riziko nákazy a která již mohou být (subklinicky) nakažena.

Co se týká profylaxe, tou se rozumí podávání léčivého přípravku zvířeti nebo skupině zvířat předtím, než se objeví klinické příznaky nákazy, s cílem předcházet vzniku onemocnění či infekcí. Pro veterinárního lékaře u profylaxe a metafylaxe se nově v nařízení o VLP článek 105/ odst 2 říká, že „Veterinární lékař musí být schopen odůvodnit vystavení předpisu na antimikrobní léčivý přípravek, zejména pro metafylaxi a profylaxi“. Článek 105/ odst 6 – potom říká, že „Předepsané množství léčivých přípravků musí být omezeno na množství, které je nezbytné pro dané ošetření nebo léčbu. Pokud jde o antimikrobní léčivé přípravky pro metafylaxi a profylaxi, mohou být tyto přípravky předepsány pouze na omezenou dobu pokryvající období rizika.“

Dále informovala posluchače o tom, že se tvoří Prováděcí předpisy k nařízení 2019/6 VLP ve vztahu k antimikrobikům. Cílem je stanovení kritérií pro určení antimikrobik, jež mají být vyhrazena k léčbě určitých infekcí lidí. Zatím nemůžeme říci, která konkrétní AM budou omezena. Nyní se tvoří a měl by být nejpozději do 01/2022 seznam antimikrobik vyhrazených pro léčbu určitých infekcí lidí. Následně se bude vypracovávat a musí být nejpozději do 06/2022 hotov seznam látek s omezením pro kaskádu.

O která AM z pohledu zásadních restrikcí se především jedná? Dle kategorizace antibiotik vypracované poradní skupinou odborníků na antimikrobiální látky AMEG jde o antibiotika v kategorii A, která by se neměla používat vůbec. To nebude problém dodržet, protože antibiotika v této kategorii nejsou v EU registrována jako veterinární léčivé přípravky. Dále jde o antibiotika zařazená do kategorie B, která lze používat pouze velmi omezeně, protože jsou kriticky důležitá v humánním lékařství. Patří mezi ně céfalosporiny 3. a 4. generace, s výjimkou kombinací s inhibitory β-laktamázy, tj. cefoperazon, cefovecin, cefchinom a ceftiofur, polymyxiny, tj. kolistin a polymyxin B, fluorochinolony a další chinolony, kterými jsou např. cinoxacin, marbofloxacin, danofloxacin, norfloxacin aj. Nepředpokládá se, že by veterinární lékařství o tato AM zcela příšlo, ale budou zde platit restrikce při použití mimo příbalovou informaci, tj. off label/kaskády. Velká otázka jsou makrolidy (ze skupiny C).

Pozor, bude tu i národní legislativa, protože bude projednávána novela Zákona o léčivech.

MVDr. Leona Nepejchalová, Ph.D. se zabývala ochrannými lhůtami (OL) veterinárních; léčivých přípravků (VLP; LP). Připomněla, že současné definice OL se opírájí o MRL, tj. maximální limity reziduí a zopakovala pravidla používání VLP/LP u potravinových zvířat. Základní podmínkou použití u potravinových zvířat je, že léčivá, resp. farmakologicky účinná látka přípravku je uvedena mezi Povolenými látkami, tj. v Tabulce 1 NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 37/2010, které je (v českém jazyce) vyvěšeno na stránkách ÚSKVBL. Jejich „off label“ použití se řídí tzv. kaskádou, tj. při použití VLP/LP mimo rozsah rozhodnutí o registraci, či použití neregistrovaného VLP platí do 28. 1. 2022 určení minimální OL takto:

- a. 28 dnů, jde-li o maso drůbeže a savců, včetně vnitřností a tuků,
- b. 7 dnů, jde-li o mléko a vejce,
- c. 500 stupňodnů, jde-li o maso ryb.

Ale od 28. 1. 2022 budou platit nová pravidla dle čl. 115 NVR 2019/6e, který např. pro maso definuje, že OL nesmí být kratší než:

- a. nejdéle ochranná lhůta stanovená v souhrnu údajů o přípravku (SPC) pro maso vynásobená koeficientem 1,5;
- b. 28 dnů, pokud léčivý přípravek není registrován pro zvířata určená k produkci potravin;
- c. 1 den, pokud je ochranná lhůta léčivého přípravku nulová a je používán u taxonomické jednotky odlišné od cílového druhu zvířat, pro který byl registrován.

V souvislosti s těmito nařízeními vzniká nově pro ČR povinnost hlásit celkově za republiku spotřebu vybraných léčivých přípravků, zejména antimikrobik do EU, přičemž poprvé bude toto hlášení předáváno v roce 2024, tj. bude vykazována spotřeba antimikrobik za rok 2023. Původní informace, že by tato hlášení měl odevzdávat chovatel (třeba právě prostřednictvím DENÍKU), již neplatí. Aktuálně je rozhodnuto, že spotřeby vybraných veterinárních léčivých přípravků (zjednodušeně léčiv) budou muset národní autoritě hlásit soukromí veterinární lékaři mající IČ. Nyní se zvažuje, zda by s údajem, u kterého druhu (a které kategorie) hospodářského zvířete bylo spotřebováno určité léčivo, mělo být ještě hlášeno i na kterém hospodářství bylo léčivo spotřebováno. Momentálně konkrétně platí, že vet. lékaři budou

průběžně předávat své elektronické dodací listy nakupovaných VLP a v nich doplní, kolik balení vybraných léčiv charakterizovaných příslušným kódem balení, tzv. SUKL kódem, spotřebovali celkem u skotu (dojeného či masného), kolik u prasat (ve výkrmu), či drůbeže.

PERSPEKTIVY DENÍKU

V současnosti DENÍK využívá ať přímo, či prostřednictvím importů, cca 160 chovatelů včetně těch, kteří jsou zapojeni v plošné genotypizaci v rámci projektů FIT cow a CATTLE GENOM. Pro jalovice projektu FIT cow jsou v implementačním období odhadovány genomické plemeně hodnoty eko-nomicky významných znaků zdraví, jako je klinická mastitida a vybrané nemoci paznehtů (digitální dermatitida, nekrobacilóza, vředy atd.), v přípravě je hodnocení poruch reprodukce. Informace o plemenenných hodnotách zdraví a výsledný index zdraví krav jsou součástí sestavy publikovaných PLEMDAT s.r.o. u plemenic ze států, která tato onemocnění evidují.

DENÍK je neustále vylepšován, přičemž jsou zohledňovány návrhy a připomínky uživatelů. Pokud chovatel do současnosti systematicky nepoužívá žádnou sofistikovanou elektronickou evidenci dat o zdraví, má v tomto systému jedinečnou příležitost začít, a to včas, s velmi jednoduchou aplikací, která mu přinese řadu benefitů. Zájemci o vyzkoušení DENÍKU mohou kontaktovat dr. Šlosákovou, která přímo na dané farmě chovateli aplikaci i práci s ní ukáže.

V ČR, na rozdíl např. od severských a jiných států Evropy, neexistuje celostátní evidence poruch zdraví dojeného skotu ani evidence spotřeby léčiv na farmách. DENÍK se ale může při aktivní spolupráci chovatelů a jejich organizací takovou celostátně využívanou aplikací stát. Jeho součástí by mohl být i systém anonymního porovnávání podniků, jak ve výskytu poruch zdraví, tak v užití léčiv. Stejně tak by mohl být základem pro případný systém dobrovolné certifikace chovů z pohledu deklarace zdraví a řešení problematiky snižování a racionalizace spotřeby antimikrobik a kontroly antimikrobní rezistence.

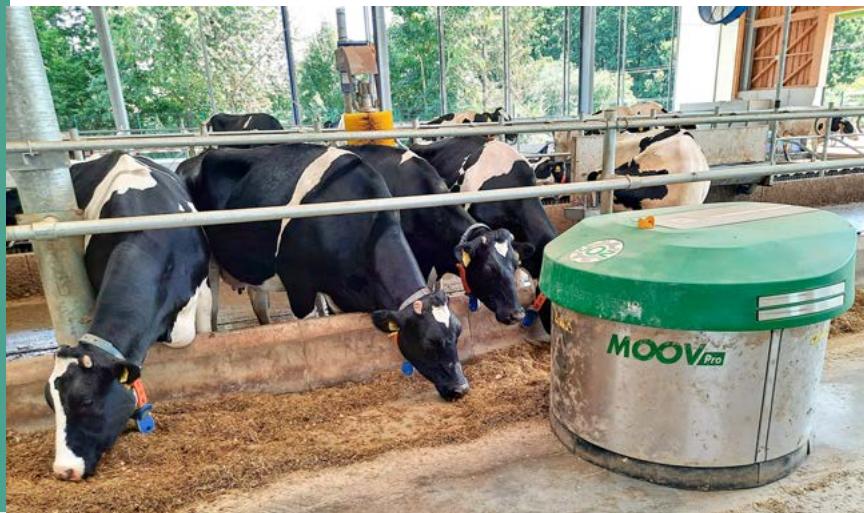
Příspěvek vznikl za podpory Ministerstva zemědělství, institucionální podpora MZE-R00518 a projekt NAZV QK1910320.

MVDr. Soňa Šlosáková, Ph.D., MVDr. Petr Fleischer, Ph.D., Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i.

doc. MVDr. Alena Pechová, CSc., Veterinární univerzita Brno

Ing. Eva Kašná, Ph.D., Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.

Řízení stáda a jeho vliv na produkci

„Dnešní rozhodnutí ovlivňují budoucí produkci,“ říká Bill Woodley, zakladatel poradenské společnosti Woodley Dairy Direction Canada, který přednesl zajímavou přednášku na webináři, jež připravila společnost Mikrop Čebín a.s. ve spolupráci s firmou Lallemand.

„Pohybuji se v chovech skotu v Kanadě, kde jsou menší stáda dojeného skotu než v České republice, v průměru čítají 250 dojnic. Kolem 25 % farem zde využívá robotické dojení a jejich počet stále narůstá,“ zmínil v úvodu Bill Woodley.

Správným řízením stáda můžeme docílit, aby kráva plně využila svého genetického potenciálu bez dalších nadstavbových opatření. Pod pojmem „legacy effect“ si můžeme představit efekt důsledků rozhodnutí, tedy jakým způsobem dnešní rozhodnutí ovlivní budoucí mléčnou produkci. Dnes dojené stádo je výsledkem mnoha rozhodnutí v minulosti.

„Zde si můžeme položit několik dotazů: Jaké jsou klíčové faktory omezující produkci mléka? Kdy můžeme očekávat vyšší produkci mléka? Pokud chceme dosáhnout vysoké produkce mléka, musíme se zaměřit nejen na rozdoj a počátek laktace, ale je třeba se podívat mnohem dál, a to až na počátek života, resp. do období březosti matky,“ uvedl Bill Woodley.

Všechna klíčová období v životě krávy ovlivní budoucí produkci. Pokud máme dojnice v rozdoje, můžeme se ohlédnout zpět přes tranzitní období na stání na sucho. Zde trvá 2 až 6 měsíců, než se naše rozhodnutí projeví na budoucí užitkovosti. Pokud budeme mít dojnice na vrcholu či v závěru laktace, naše rozhodnutí v tomto okamžiku se projeví až na další laktaci.

Podíváme-li se však na březí jalovice, rozhodnutí v této době se projeví až za 9 až 10 měsíců. Realita je ale taková, že v této době již moc pro mléčnou užitkovost udělat nemůžeme, neboť zvíře je v tuto dobu již nějak geneticky nastaveno. Klíčové v tomto stádiu vývoje je totiž období od 0 až 2 měsíce věku – zde

máme obrovskou příležitost, jak ovlivnit budoucí užitkovost. Cílem lepšího růstu v této době dosáhneme, tím lepší užitkovosti docílíme. V tomto ohledu totiž hraje velkou roli tzv. epigenetika, resp. jak vliv prostředí změní projevy genů.

FETÁLNÍ PROGRAMOVÁNÍ

Do hry však vstupuje také fetální programování. To, jak krmíme matku během březosti se odrazí i v následné užitkovosti telete během první laktace.

Vliv má také tepelný stres, který má velký dopad na produkci i reprodukci. Suchostojné krávy při tepelném stresu tvoří nižší počet funkčních sekrečních buněk epitelu mléčné žlázy, involuce mléčné žlázy trvá déle, a proto také produkují následně méně mléka. Pokud budeme ochlazovat suchostojné krávy, budou následně dojít až o 7,5 kg mléka více než krávy vystavené v suchostojném období tepelnému stresu, jak doložila jedna z publikovaných studií, další studie hovořila o rozdílu v produkci mléka o 5 kg.

„Tepelný stres má však dalekosáhlejší dopady. Krávy vystavené tepelnému stresu se telily o 7 dní dříve, narozená telata byla menší, nižší byl však také obsah imunoglobulin IgG v séru, cílem byla ovlivněna i imunita telat. V důsledku se snižovala též hmotnost odstavených telat a následně i telat v 7 měsících věku. Rozdíl v následné produkci mléka u těchto telat tak dosahoval denně 5 kg mléka,“ zdůraznil Bill Woodley. „Již z téhoto důvodu by chovatelé měli zaměřit svoji pozornost na investice pro suchostojné krávy, resp. do stájí s lepší ventilací, větším prostorem, kvalitnější podeštílkou a obecně lepším komfortem.“

KLÍČOVÉ OBLASTI

Mezi tři klíčové oblasti patří výživa, komfort a dostupnost krmiva. „O výživě dnes hovořit nebudeme, zato se zaměříme na samotný komfort krav a dostupnost krmiva. Krávy mají mít vždy možnost

si lehnout, projít se atd. Pokud je něco v nepořádku, projeví se to na jejich chování. Stačí je sledovat a „řeknou“ nám to,“ říká Bill Woodley. „Velice důležitá je také dostupnost krmiva, resp. zda mají krávy dostatek prostoru u žlabu, zda mají snadný přístup ke žlabu, zda nejsou kotce přeskladněné a zda je krmivo na žlabu vždy k dispozici.“

CO POHÁNÍ PRODUKCI MLÉKA?

Každá kráva dosahuje určité laktaci křivky s vrcholem kolem 60. dne laktace. Následně každý měsíc klesá produkce mléka zhruba o 10 %. Co se stane v prvních 60 dnech má tedy velký dopad na zbytek celé laktace. V počáteční fázi laktace ještě můžeme ovlivnit: aktivitu a efektivitu sekrečních buněk, rychlosť růstu buněk epitelu mléčné žlázy a zvýšit prolaktin, který řídí produkci mléka. Frekvence dojení ovlivňuje všechny tyto oblasti. Tvorba prolaktinu je ovlivněna fotoperiodou – v zimě je proto vhodné kravám ve stájí svítit. Za vrcholem laktace již ale nemůžeme ovlivnit aktivitu ani efektivitu ani růst sekrečních buněk.

Růst buněk epitelu vemene je ovliven tím, kolik mléka v prvních 3 týdnech kráva produkuje, jak v tranzitním období nastartuje mléčnou produkci, ale i frekvencí dojení. V publikované studii bylo porovnáváno dojení 2x denně vs. 4x denně po dobu 21 dní. Krávy dojené 4x denně měly po celou dobu laktace vyšší produkci mléka. A právě v tomto ohledu se jeví jako výhodnější dojení na robotech, kde je možné nastavit frekvenci dojení dle potřeby. Je totiž také rozdíl mezi 3x denním dojením v robotu a na dojírně. V robotu je totiž možné nastavit dojení v rozdoji na 5x denně a na konci laktace jen 1,5x denně. Kdežto na dojírně je to stále stejně.

Pro zvýšení produkce mléka je třeba dodávat kvalitní výživou dostatek živin, energie i aminokyselin. Při nedostatku živin nastupuje vrchol laktace příliš brzy (45 den). Délka stání na sucho také ovlivňuje produkci mléka. Min. délka stání na sucho je 35 dní. Doporučuje se však 45 až

60 dní. I pořadí laktace ovlivňuje produkci mléka. Na první laktaci dojí krávy méně než na druhé laktaci a ty méně než na třetí laktaci. U prvotek totiž ještě probíhá růst, proto je produkce mléka nižší. Prvoteka musí obvykle přibrat zhruba 150 kg. Sekreční epitel mléčné žlázy se s věkem zlepšuje.

„Mezi další faktory ovlivňující mléčnou produkci do budoucna patří i nastavení managementu krmení. Dle španělské studie provedené na 47 farmách, kde se krmí totožnou TMR, došlo k rozdílu mléčné užitkovosti o 20 až 34 kg mléka za den,“ představil studii Bill Woodley. „Jak je to možné? Rozdíly byly způsobeny odlišným managementem krmení. Např. farmy se lišily v přihrnování krmiva (rozdíl 4 kg mléka), či podílem nedožerků (1,5 kg mléka). A právě nedožerky jsou aktuálně velmi řešeným tématem vzhledem k vysokým cenám krmiv. Mnoho chovů si tak klade za cíl ponechání 2 % zbytků na krmném stole, což je však zejména pro krávy v rozdoji příliš málo. Nejdůležitější je zajistit dostatek krmiva pro suchostojné krávy a krávy v rozdoji, kde by mělo být cca 8 % zbytků.“

Nižší produkci mléka dosahují také krávy z přeskladněných kotců. Problematic-

ké je přeskladnění především v kotcích, kde jsou prvoteky ustájeny společně se staršími kravami, neboť prvoteky jsou příliš submisivní. Příjem krmiva u prvotek se výrazně navýší, pokud jsou v samostatné skupině. Nad 100% obsazenost kotců činí ztráta mléka na každých 10 % zvířat v kotci navíc 0,5 kg mléka denně. Dochází také ke snížení obsahu tuku v mléce, ke zhoršení reprodukce a poklesu zabřezávání o 0,1 % při přeskladnění o každé 1 % nad 100 %. Je to dáné především z důvodu omezeného přístupu ke krmivu a snížením komfortu krav.

FOTOPERIODA

Dlouhý den (16-18 hodin) zvyšuje sekreci růstového faktoru IGF-1 a prolaktinu, v jehož důsledku se navyšuje počet buňek mammárního epitelu. Naproti tomu krátký den (6-8 hodin) má vliv na nižší produkci prolaktinu a vyšší sekreci melatoninu (uvolňující hormon) související s rozvojem mléčné žlázy v tranzitním období a zlepšením imunitních funkcí. Dlouhý den pro telata a jalovice navyšuje denní přírůstek o 6-15 %, krátký den suchostojných krav navyšuje produkci mléka v prvních 120 dnech o 3,2 litry mléka denně a dlouhý den u dojnic v laktaci na-

vyuje produkci o 2 litry mléka denně. „Je to dáné tím, že ve volné přírodě přirozeně se telata rodila na jaře a tím i produkce mléka byla vyšší s delším dnem, kdy také zvířata březla, aby následně za krátkého zimního dne vyčkávala dalšího porodu. V menších chovech to může působit problém, neboť všechna zvířata jsou ustájena v jedné stáji a uzpůsobit denní svícení pro jednotlivé kategorie je nemožné.“

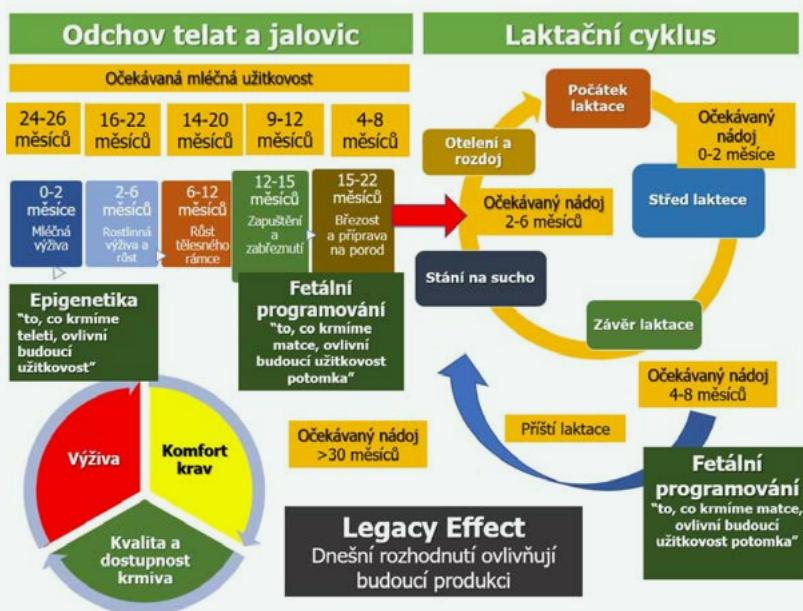
Průměrný laktacní den je ideální při 160 až 170 den. Každým navýšením nad 160 den ztrácíme 0,1 l mléka denně.

OVLIVNĚNÍ REPRODUKCE STÁNÍM NA SUCHO

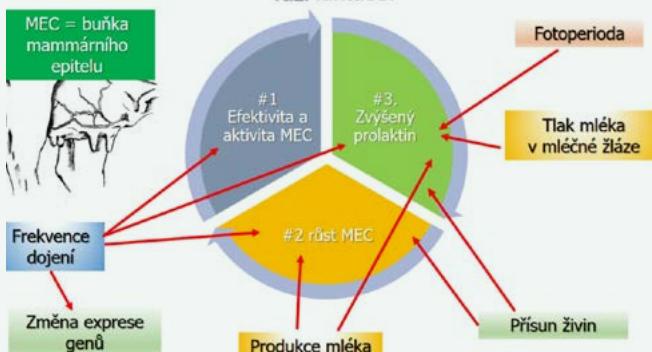
Reprodukce je problém především suchostojných krav, resp. v důsledku NEB na začátku laktace. Proto potřebujeme do krávy dostat více energie, čehož dosáhneme jednak zvýšením příjmu sušiny krmiva či navýšením koncentrace KD. Příjem krmiva může také negativně ovlivnit výskyt metabolických poruch jako je ketóza, poporodní paréza, subakutní acidóza, ale také úspěšnost tranzitní období či přeskladnění kotců a nekomfort zvířat. Ztráta tělesné kondice po porodu během 65 dnů působí problémy s následným zabřezáváním.

Krávy se subklinickou hypokalcemii mají sníženou 21denní míru zabřezávání a hůře zabřezávají po první inseminaci. Krávy s mastidou mají narušený rýjový cyklus. Krávy s diagnostikou ketózou po otelení o 20 % hůře zabřezávají po první inseminaci, u krav se subklinickou ketózou v prvních 14 dnech po otelení byla pravděpodobnost zabřeznutí nižší o 50 %.

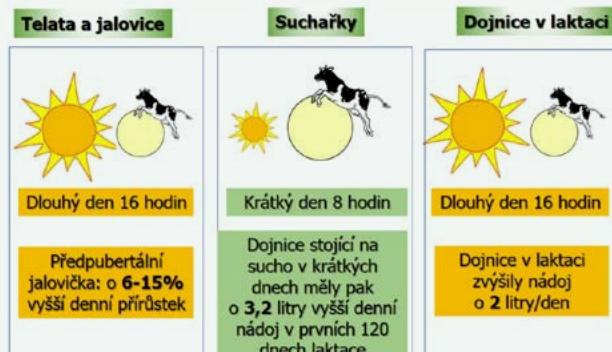
Tranzitní období je kritické období pro následnou užitkovost, rozvoj mléčné žlázy i reprodukci. V tomto období se zvyšuje tuk v krvi – neesterifikované MK, bojujeme s příjemem sušiny, zhoršují se imunitní funkce, máme více ketolátek v krvi, u čerstvě otelených krav může být nízká koncentrace vápníku v krvi. Klíčem k úspěchu je zvýšení příjmu sušiny před i po otelení. Kráva nesmí během suchostojného období žrát příliš mnoho, ale musí mít dostatek krmiva.

Co ovlivňuje rozvoj mléčné žlázy a produkci mléka v počáteční fázi laktace?

Vliv fotoperiody

Jakou zvolit strategii krmení v suchostojném období? „Nejčastěji se v chovech vyskytuje jedna suchostojná KD po celou dobu krmení, někdy se ale tvoří dvě suchostojné skupiny, kdy první trvá 32 až 39 dní a druhá – příprava na porod je dlouhá 21 až 28 dní před otelením,“ovořil o strategii krmení Woodley. „Klíčová koncepce přechodu na produkční KD je založená na velikosti krmných částic. Suchostojná KD je založená na vyšším obsahu vlákniny, ale struktura krmení KD by měla být stejná jako produkční KD. Zmenšením délky řezanky se totiž zrychluje pasáž tráveniny, tedy i zvyšuje příjem krmiva. Měli bychom tedy usilovat o to, aby TMR pro suchostojné krávy měla stejnou délku řezanky a stejný podíl KD na jednotlivých sítích jako u produkční TMR. Větší délka řezanky než 25 mm může vést k přebírání krmiva.“ Ideální délka je 12–25 mm. Čím delší je délka částic krmiva, tím delší je příjem krmiva a kratší přežvykování. Kráva musí krmivo déle rozkusovat. Při přežvykování dochází k dalšímu zkracování částic. Pro dostatečné kontrakce bachoru, homogenní promíchání krmiva a správné trávení je zapotřebí ostrých částic, resp. dostatku strukturální vlákniny krmné dávky.

PRVOTELKY VS. STARŠÍ KRÁVY

Jak již bylo řečeno, dnešní užitkovost našich krav je částečně výsledkem výživy jejich matek během březosti a dalších podmínek, které v té době působily (přeskladnění, kulhání, ztráta tělesné hmotnosti, tepelný stres, mastitida či metabolická onemocnění či dvojčata). Telata narozená prvotelkám mají vyšší produkci mléka a dosahují vyšší dlouhověkosti než jalovičky narozené na dalších laktacích, což může ovlivňovat jednak nižší produkci mléka v souvislosti s nižším potřebou živin pro prvotelky, ale i vyšší potřebou živin pro plod, či méně stresových situací. Celkovou produkci mléka u dojních stád ovlivníme i podílem prvotek ve stádě. Ideální podíl ve vztahu k ekonomice je 30 až 35 % prvotek ve stádě. Jakmile je prvoteka březí, těžko již ovlivníme její užitkovost. Z tohoto důvodu je vhodné vyřadit ze stáda i jalovice v případě opa-

kujících se zdravotních či reprodukčních problémů. Pokud má jalovice opakující se problémy, je více než pravděpodobné, že je bude mít i v laktaci. S vyšším věkem prvního otelení produkce mléka klesá a lakační den se navyšuje.

„Prvotelky nedojí tolík, protože dokončují tělesný růst, omezení můžeme vidět vzhledem k příjmu živin v důsledku častějších přesunů a interakcemi mezi zvířaty, dále v důsledku epigenetiky – výživy v prvních měsících života. Další omezení produkce mléka u prvotek souvisí s postupným růstem buněk sekrečního epitelu mléčné žlázy. Produkce mléka se tak navyšuje až do 3. laktace,“ zmínil Bill Woodley.

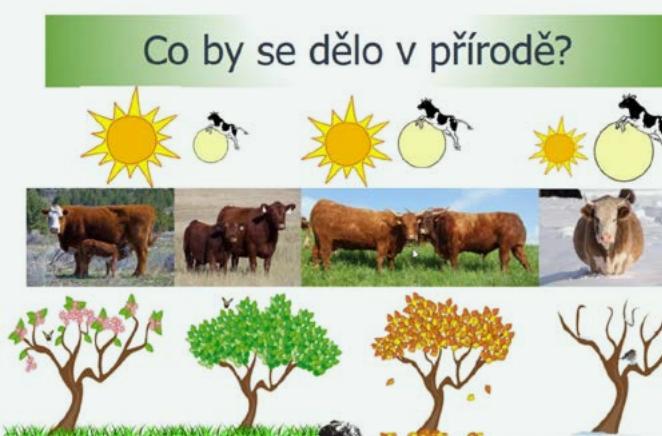
EFEKТИVITA VYUŽITÍ KRMIVA

Telata mají až 60% efektivitu využití krmiva v prvních 2 měsících věku. Od 2 do 5 měsíců mají efektivitu využití krmiva 25%. Jak ale můžeme navýšit růst jalovic před zapouštěním? Dosáhnutím vyššího přírůstku v prvních 6 měsících docílíme větších jalovic při zapouštění, můžeme zapouštět dříve, následně tak budou větší během otelení i během laktace a díky tomu nebudou potřebovat tolík živin pro dokončení růstu v laktaci.

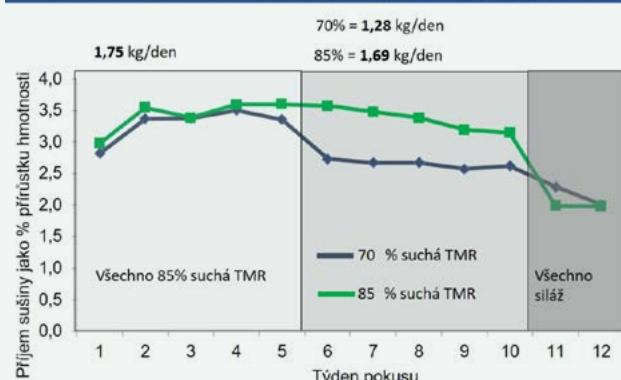
Od 2 do 5 měsíců věku je telatům vhodné krmit suchou TMR s 15 % jemně nařezané slámy, což zvyšuje celkový příjem krmiva, průměrný denní přírůstek a zlepšuje funkci i rozvoj bachoru. Výhodou je rovnoměrný příjem objemu i jádra, suchá TMR je zdrojem abrazivní vlákniny a zvyšuje se příjem krmiva. Suchou TMR si může každý chovatel vyrobit jednou za 2 až 3 týdny, což také šetří práci.

„Holštýnské tele musí zdvojnásobit svoji porodní váhu do 56 dnů věku, min. denní přírůstek by tak měl být 0,8 kg. Čím více MKS na počátku krmíme, tím vyšší užitkovosti dosáhneme,“ zakončil přednášku Bill Woodley.

Soňa Jelinková, SCHHS ČR

Suchá TMR – průměrný denní přírůstek

Dobře promyšlený přístup může zlepšit vaše výsledky. Rentabilita chovu je životně důležitá. „Efektivita krmiva“ se počítá z množství vyrobeného mléka přepočteného na 3,5% tučnost vztaženého ke kilogramu zkrmené sušiny. Tento výpočet nám pomáhá pochopit, kolik krmiva kráva přijme a přemění na mléko.

Existuje však mnoho věcí, které z nej nevyčteme. Můžete krmít drahými krmivy a získat skvělou efektivitu krmiva, ale ve skutečnosti nekrmíme krávy efektivně.

Pojďme si připomenout 15 způsobů, jak efektivitu krmiva skutečně zlepšit.

15 cest pro zlepšení efektivity krmiva

1. Dobře nastartujte krávy po porodu

Mnoho chovatelů řeší klinické projevy krav v tranzitním období, ale plně si neuvědomují náklady na subklinickou mléčnou horečku ve svém stádě. Při subklinické paréze krávy méně žerou, méně dojí a jsou náchylnější ke ketóze, zadření placenty, dislokaci slezu a infekcím.

Využijte proto všechny nutriční strategie, které zlepší metabolismus vápníku dojnic. Příjem sušiny před otelením se zvyšuje s lepší péčí o krávy v přechodném období, zejména pak jejich pohodou. Krávy pak trpí méně často subklinickou ketózou a metritidou.

Ještě důležitější je poskytovat vysoce kvalitní stravitelné bílkoviny kravám v tranzitním období než vysoce produkčním dojnicím. Krmná dávka před otelením by měla obsahovat 1300 gramů stravitelné bílkoviny, 35 až 40 gramů stravitelného methioninu a 85 až 90 gramů stravitelného lysinu.

2. Maximalizujte stravitelnost krmné vlákniny

Zlepšete management objemných krmiv a genetiku krmných plodin, abyste získali vysoce stravitelné

krmivo, které pomůže snížit množství jadrného krmiva, zlepšit zdraví bachoru a snížit náklady na krmnou dávku. Výzkum v Michiganu ukázal, že zvýšení stravitelnosti vlákniny (NDF) v krmné dávce o 1 % zvýšilo příjem sušiny o 0,17 kg a zvýšilo produkci mléka přepočtenou na 4 % obsah tuku o 0,25 kg denně.

3. Starejte se o zdraví bachoru 24 hodin denně, sedm dní v týdnu

Nízké pH v bachoru se může vyskytovat několik hodin denně, a to i u dobře manažerovaných vysoce produkčních stád s dobrými složkami mléka. Zkrácení doby, kdy je pH v bachoru pod 5,8, může zlepšit produkci mléka. Což zahrnuje zlepšení managementu krmení, pohody krav, řízení fermentace škrobu a poskytnutí dostatečného množství strukturální vlákniny. S nízkým pH v bachoru klesá příjem krmiva, které je nestabilní, snižuje se stravitelnost vlákniny a produkce mikrobiálních bílkovin v bachoru je ohrožena.

4. Ve výkalech by neměla být nestrávená zrna

Při optimální stravitelnosti by měla být

zerna zfermentována. Více než 70 % zrn kukuřičné siláže by mělo být menších než 4,75 milimetrů. Kukuřičnou siláž fermentujte alespoň čtyři měsíce před krmením. Kukuřičný šrot by měl být menší než 750 mikronů, což znamená, že 80 % musí projít přes síto na mouku. Před krmením nadrtěte kukuřici s vysokou vlhkostí (28 % až 32 %) na 2 mm až 3 mm, pokud má vlhkost méně než 25 %, rozemlete ji na menší částice (pod 1 000 mikronů). Zajistěte adekvátní stravitelnou i nestravitelnou vlákninu a kontrolujte složení TMR pro dobré bachorové prostředí, abyste zpomalili průchod zrna bachorem a podpořili přežívkování.

5. Maximalizujte bachorový mikrobiální protein

Syntéza mikrobiálních proteinů v bachoru může pohybovat od 1,6 do 2,5 kg na krávu a den. Pro nejlepší mikrobiální růst by měla být dostupnost sacharidů a bílkovin pro mikroby zajištěna směsi rychle a pomalu degradovatelných krmiv. Pokud je dodáváno příliš mnoho bílkovin bez dostupného zdroje sacharidů, mikrobi budou bílkovinu využívat jako zdroj energie a dojde ke ztrátám dusíku v bílkovině.

6. Poskytněte kravám potřebné aminokyseliny bez přebytku

Vyvážený obsah aminokyselin pomáhá snížit ztrátu bílkovin a zvýšit produkci mléka a mléčných bílkovin. Mnohokrát se zdá, že krmná dávka poskytuje dostatek bachorového nedegradovatelného proteinu, ale pokud jedna nebo dvě potřebné aminokyseliny chybí, snižuje se produkce a další aminokyseliny budou v nadbytku.

7. Zlepšete reprodukci

Zaměřte se na zabřezávání krav, abyste udrželi průměrný lakační den 150 až 170. Odhaduje se, že každým zkrácením lakačního dne o 10 dní se produkce mléka navýší o 0,7 kg mléka na krávu a den.

8. Vytvořte ideální skupiny pro dobrou krmnou strategii

Krávy na začátku laktace budou pozitivně reagovat na kvalitnější vyváženou stravu s dostatkem potřebných aminokyselin, s vyšším obsahem tuku a s osvědčenými krmnými přísadami. Dojnice ke konci laktace si mohou snadno udržet produkci mléka a zároveň kontrolovat tělesnou kondici pomocí základní krmné dávky s objemnými krmivy. Ve špičkových chovech jsou nejčastěji vidět čtyři skupiny: rozdoj, produkce, závěr laktace a prvotelky. Variantou je také přídavek jaderného doplňku pro prvotelky a pro krávy s vysokou produkcí a jiného doplňku pro nízkoprodukční krávy v závěru laktace. V ideálním případě mají mít krávy v rozdoji buď svůj vlastní přídavek jádra, nebo dostávají přídavek obsahující doplňkové krmivo pro krávy v rozdoji.

9. Poskytujte dostatečné, ale ne nadměrné množství minerálů a vitaminů

Aby byly krávy zdravé a produkční, musí být naplněny i minerální a vitaminové potřeby dojnice, avšak nesmí být příliš překročeny. Velké odchylky od doporučení Národní rady pro výzkum mohou ohrozit zdraví krav a ziskovost farmy.

10. Zajistěte neměnné krmivo

Náklady na krmivo jsou obecně vyšší, když je variabilita objemných krmiv a komponentů krmiva vysoká. Krmná dávka musí být vyvážená s vyšší koncentrací živin, aby byl zajištěn dostatek živin v případě, že došlo ke ztrátám živin.

11. Používejte správné krmné doplňky

Krmné doplňky je třeba prověřit, aby se zjistilo, zda skutečně generují návratnost investice. Není však vhodné vypustit krmný doplněk, který zvýší zisk. Nespoléhejte se na doporučení, ale vyžádejte si před nákupem relevantní informace z výzkumu a hodnocení produktů.

12. Využívejte vedlejší produkty a objem

Ušetřete peníze nákupem vedlejších produktů krmiv a obilovin jako komodit a zároveň pracujte na kontrole kvality a změně obsahu živin.

13. Správný růst jalovic

Podle vědců z Cornell by jalovice měly dosahovat 82 až 85 % hmotnosti v doспělosti ve věku prvního otelení 22 až 23

měsíců. Výborní chovatelé dokáží skvěle nastartovat novorozená telata díky správnému managementu kolostrální výživy a dosáhnout přírůstku přes 0,9 kg na tele za den ve 2 týdnech věku a dvojnásobnou porodní hmotnost telete do 8 týdnů. Optimalizují raný vývoj bachoru, podporují příjem startérů a udržují růst po dobu odstavu. Poskytují také kvalitní aminokyselinovou výživu od narození až po chov.

14. Minimalizujte ztráty siláže a zrna

Snižte ztráty senážování snížením ztrát živin a mechanických ztrát, praktikováním nejlepšího silážního managementu (rychlé plnění, balení, důkladné udusání a minimalizace přístupu vzduchu), používáním dostatečného utěsnění a ošetřením osvědčenými silážními inokulanty. Poskytněte adekvátní silážní vaky pro krmiva z vedlejších produktů a obilovin, abyste snížili množství ztrát.

15. Malé množství zbytků krmiv

Správní chovatelé usilují o to, aby krávy nedožraly max. 2 až 3 % TMR. Klíčem k tomu, aby to bylo správně, je důslednost. TMR je třeba míchat a podávat stále stejným způsobem každý den. Analýza sušiny píce musí být prováděna pravidelně. Krmte krávy ve stejnou dobu, abyste se vyhnuli prázdným místům na krmném stole a abyste věděli, kolik krav je každý den v každém kotci.

Jak pozorně sledujete rychlosť dojení?

Rychlosť dojení: Je to vlastnosť, ktorá by mohla ovlivniť ziskovosť vašeho stáda? V tomto článku sa podíváme na tento ukazateľ bliži, aby som zjistili, jak je hodnocen a ako by mohol výkon dojení optimalizovať vašeho stáda.

Frustraci a netrpelivé čekanie, až skončí pomalu dojíci kráva, jistě znají dojici po celém světě. V konvenční dojírně může mít rychlosť dojení vliv na provozní náklady a může zvýšit ztrátovost dojírny. Ovšem se vzestupem robotických dojicích systémů začala hrát rychlosť dojení důležitější roli, protože chovatelé více usilují o optimalizaci produkce mléka.

Nízká / vysoká

V roce 2017 provedl v USA R.H. Fourdraine studii ohledně rychlosti dojení za použití AgSourc. Rekordy rychlosťi dojení v podobě hmotnosti mléka a délky dojení byly shromážděny z přibližně 100 velkých farm. Pracuje tedy s celkovým počtem přes 100 000 krav. Rychlosť dojení byla v průměru 2,6 kg/min a pohybovala se v rozmezí od 1,4 do 4,5 kg/min. Další

analýza ukázala, že údaje o rychlosći dojení pozitivně korelovaly s produkcií mléka za 305 dní a negativně korelovaly s počtem somatických buněk při nízkých i vysokých rychlosťech dojení.

Robotické dojení

„Rychlosť dojení může mít obrovský dopad na produktivitu, zvláště u robotických dojicích systémů,“ vysvětuje Frank van der Staak, ze společnosti Lely International. „Pokud máte pomalu dojíci krávu v klasické nebo na rotační dojírně, můžete nechat dojici stroj zapnutý a věnovat se další krávě, u robota to nejde. Abychom to uvedli do souvislosti – představme si dojení, kde „kráva A“ na robota průměrně nadojí 31,7 kg/den. Kráva A navštěvuje robota 3,1krát denně, ale pokaždé jí trvá dojení 20 minut, což znamená, že každý den stráví 1 hodinu dojením v robota – což je příliš dlouho. Průměrná rychlosť dojení krávy A je 0,7, zatímco průměr v Nizozemsku je pro robota Lely 2,7 kg/min. „Větší problém nastává, pokud máte

na robota více pomalu dojících krav, které zdržují a zabírají robota.“ Pokud krávy dojí rychleji, umožní to podojit více krav na jednoho robota.

V roce 2016 Tremblay et.al analyzovali 635 farem s robotickým dojením v Severní Americe a zjistili, že průměrná doba jednoho dojení je 6,84 minut při 2,91 dojení na krávu za den a 50,2 krav na jednoho robota, dohromady tedy 147 dojení za den. Pokud by rychlejší dojení zkrátilo dobu strávenou v robota v průměru o 1 min za dojení, průměrný čas v dojicím boxu by byl 5,84 min/dojení a během ušetřených 147 minut by se mohlo podojit o 8,65 krav více bez snížení neproduktivního času robota nebo frekvence dojení. To by znamenalo zvýšení kapacity o 17 %.

Ačkoli je vysoká rychlosť dojení často spojována s výším počet somatických buněk, Frank tvrdí, že při dojení na robotické dojírně tomu tak není. „Když dojíte pomocí robota, krávy se mohou samy podojit ve chvíli, kdy začnou cítit, že mají plné vemení a pak mohou okamžitě začít znova vytvářet mléko. Nedochází zde tedy k tomu, že by mléko ve vemení stagnovalo. Máme několik velkých dojních farm s velmi vysokou průměrnou rychlosťí dojení a dobrými hodnotami počtu somatických buněk. Například tři nejrychlejší farmy v USA využívající robotické dojení, mají od 500 do 1 000 krav a dosahují všechny rychlosťi dojení přes 4 kg/min a jejich počet somatických buněk je pod 150 000.“

Hodnocení

Pokud jde o hodnocení býků, řada zemí vyvinula národní genetické hodnocení rychlosťi dojení, včetně Kanady, Velké Británie, Irská, Francie, Německa, Itálie a Nizozemska. Způsob sběru dat pro tato hodnocení se však v jednotlivých zemích liší. Například Velká Británie používá subjektivní bodovací systém pro rychlosť dojení, kde údaje shromažďuje pro klasifikaci farmář, který hodnotí každou krávu na stupnici 1-9. Stejně tak Kanada od 80. let sbírá hodnocení rychlosťi dojení od chovatele.

Brian Van Doormaal, Lactanet Canada, vysvětuje: „Během prvních několika měsíců první laktace každé krávy je

farmář požádán, aby poskytl subjektivní hodnocení dojnice. K tomu používáme 5 bodovou stupnici (1 = velmi pomalu, 5 = velmi rychle). Tato metoda je nákladově výhodnějším způsobem sběru údajů o relativní rychlosti dojení v mnoha stádech po celé zemi, z nichž jsou genetická hodnocení publikována již více než 30 let. Odhad dědičnosti rychlosti dojení v Kanadě je 14 %. Samozřejmě v budoucnu, s dostupností objektivnějších měřen rychlosti dojení shromažďovaných prostřednictvím technologií přímo farmě, také Lactanet začlení tato novější opatření do stávajícího systému genetického hodnocení.

Hodnocení rychlosti dojení je již delší dobu publikováno také v Německu, a to pomocí modelu hodnocení více znaků. Stejně jako v Kanadě a Velké Británii tradičně pochází hlavní údaje od farmáře shromážděných při klasifikaci, ale nyní většinou pocházejí z jiného zdroje. Stefan Rensing, VIT, vysvětluje: „Kromě subjektivního skóre rychlosti dojení se v Německu shromažďují také údaje pro „naměřenou rychlosť dojení (kg/min)“. Historicky nárůst tohoto objektivního souboru dat pochází z toho, že některé německé společnosti nařizovaly měření rychlosti dojení u testovaných dcer býků a současně několik regionů používá Lactocorders pro standardní záznam údajů o mléce, který udává naměřenou rychlosť dojení jako „vedlejší produkt“.

To je důvod, proč jsme měli vždy více-znakový (skóre od chovatele + kg/min) opakující se (opakování odcetů Lactocorder kg/min) hodnotící model. Nyní databázi dominuje naměřená rychlosť dojení, protože pokud jsou klasifikátory

k dispozici, zaznamenávají naměřenou rychlosť dojení od hodnocených krav, přímo na farmě (z robotů nebo dojíren měřením mléka). Pokud naměřená rychlosť dojení není k dispozici, je farmář požádán o jeho subjektivní hodnocení. V dubnu jsme změnili definici publikované relativní plemenné hodnoty u rychlosťi dojení na 100 % naměřenou rychlosť dojení. Předtím byl index tvořen z 50 % subjektivního skóre a 50 % tvořila naměřená rychlosť dojení. Subjektivní skóre zůstává součástí hodnocení více rysů, ale nyní přispívá pouze jako korelovaná vlastnost.

Býci

Zajímavostí je, že když se podíváte na hodnoty rychlosťi dojení býků s nejvyšším celkovým indexem v právě zmíněných zemích, dojdete k zajímavým zjištěním. Kanadský otec Nr.1 gLPI 3Star

OH Ranger-Red má skóre 97 (pomalý) za rychlosť dojení, irský býk Nr. 1 gEBI Moneen Rio je -5,51 (pomalý) za rychlosť dojení, zatímco nizozemský býk Nr.1 NVI VH Bernell má skóre 98 (pomalý) pro rychlosť dojení.

Dominantní zemí v chovu holštýnského skotu, která nemá hodnotu rychlosťi dojení, je USA. Dr Jeffrey Bewley, vědec z Holstein Association USA pro analýzu mléka a inovace, vysvětluje: „V současné době neexistuje žádné genetické hodnocení rychlosťi dojení kvůli složitosti sběru dat a standardizace tohoto fenotypu. Ovšem prostřednictvím amerického holštýnského programu TriStar AMR však probíhají snahy o sběr dat ohledně rychlosťi dojení spolu s dalšími fenotypovými daty za pomocí technologií.“

*Holstein International 7/2021
Volný překlad Bc. Michaela Plotová*

Tab.: Jak se shromažďují údaje o plemenných hodnotách rychlosťi dojení ve vybraných zemích

Země	Způsob Sběru Údajů
Kanada	Hlášeno chovatelem (škála 1–5)
Velká Británie	Hlášeno chovatelem (škála 1–9)
Irsko	Naměřená rychlosť dojení (kg/min)
Francie	Hlášeno chovatelem (škála 1–5)
Německo	Naměřená rychlosť dojení (kg/min)
Itálie	Hlášeno chovatelem * (bez bodování)
Nizozemí	Hlášeno chovatelem (škála 1–9)

* V Itálii pracovník kontroly užitkovosti také shromažďuje informace o rychlosťi dojení. Například: chovatel sdělí pracovníkovi KU, pokud kráva dojí pomalu (ošetřovatel „nebude“ krávu za rychlosť dojení). Pokud je kráva i nadále označena jako „pomalá dojící pokaždé při KU, bude bodována 1 (nejhorší), zatímco kráva, která je má vysokou rychlosť dojení 3x a jednou je označena jako pomalu dojená, bude mít skóre 0,33.

Přídavek mleziva má smysl

Většina chovatelů v posledním průzkumu Národní veterinární inspekční služby (NAHMS) uvedla, že při prvním krmení poskytují telatům dva a více litrů mleziva. Přestože tato praxe byla poměrně běžná, existovalo jen málo výzkumných důkazů o tom, že je prospěšná.

Telata se rodí s omezeným imunitním systémem a v prvních týdnech života jsou závislá na přenosu pasivní imunity prostřednictvím mleziva, které jim pomáhá bojovat s infekcemi. Selhání přenosu pasivní imunity je spojeno s vyšším rizikem úmrtnosti, nemocnosti a s dlouhodobě nižší užitkovostí, včetně mléčné užitkovosti a dlouhověkosti. Prevalence selhání pasivního přenosu imunity u jalovic dojených plemen je celosvětově stále vysoká, přičemž v USA se v poslední době odhaduje na 13 %.

POCHOPENÍ HODNOTY KOLOSTRA

Pro úspěšný přenos pasivní imunity se doporučuje podávat telatům 10 až 12 % jejich tělesné hmotnosti (asi 4 litry u průměrně velkých telat) během jedné až dvou hodin po narození. Neexistuje žádné obecně přijaté doporučení pro druhé krmení mlezivem, pokud jde o kvalitu, objem nebo načasování.

Studie provedená v 50 michiganských chovech v roce 2014 ukázala, že všechny farmy s nejúspěšnějším pasivním přenosem

podávaly druhé krmení mlezivem, 2 až 3 litry, šest až 12 hodin po prvním krmení. To naznačuje, že nabídka druhého krmení mlezivem by mohla být užitečná pro optimální pasivního přenosu imunity.

Na druhou stranu výzkum prokázal, že vynikající pasivní imunity lze dosáhnout jediným podáním mleziva. To vyvolává otázku, zda je pro dostatečný přenos imunoglobulinů nutné druhé krmení. Kolostrum je však bohaté i na další živiny a bioaktivní látky, které ovlivňují postnatální vývoj, metabolismus a růst. Přínos druhého příkrmu mleziva na zdraví a užitkovost telat by tak mohl přesáhnout samotné poskytování imunoglobulinů.

VÝHODY NYNÍ A POZDĚJI

Až dodnes neexistovaly důkazy, které by prokazovaly vliv druhého krmení mlezivem během prvních 24 hodin života u telat, která dostala dostatečné množství mleziva testovaného na kvalitu v rámci jednoho krmení. Nicméně, nedávno publikovaná retrospektivní studie však analyzovala záznamy velkého stáda dojnic s cílem porovnat rizika selhání přenosu pasivní imunity, nemocnost a úmrtnost před odstavem, růst a užitkovost mezi dojnicemi, které dostaly dvě dávky krmení mlezivem, a těmi, které byly po narození mlezivem nakrmeny pouze jednou.

Na vybrané farmě dostávala novorozená telata brzy po narození 3 litry mleziva testovaného na kvalitu (hodnota Brix vyšší než 22 %) a o pět až šest hodin později další 2 litry. Pokud však mleziva nebylo dostatek, dostávala telata pouze úvodní třílitrovou dávku. Analyzovány byly záznamy 2 064 býčků a 2 272 jaloviček. Celkem 4 156 telat dostalo dvě dávky mleziva a 180 telat došlo jednu dávku mleziva.

Do analýzy rizik selhání pasivního přenosu, nemocnosti a úmrtnosti byla zahrnuta obě pohlaví, protože obě pohlaví jsou na této farmě až do odstavu chována stejně. Pro analýzu růstu a užitkovosti byla použita pouze telata jalovic.

V této studii byla pravděpodobnost selhání pasivního přenosu čtyřikrát nižší u telat, která dostala druhou dávku mleziva než u těch, která dostala pouze jednu dávku. U telat, která dostala druhou dávku mleziva byla také dvakrát nižší pravděpodobnost zjištění respiračního onemocnění, třikrát nižší pravděpodobnost, že u nich bude diagnostikován průjem, a 2,3krát nižší pravděpodobnost výskytu dalších onemocnění před odstavem. To by mohlo být způsobeno pozorovanou nižší pravděpodobností

selhání pasivního přenosu, protože lepší přenos imunity je spojen s nižším rizikem vzniku onemocnění před odstavením.

Telata, která dostala dvě dávky mleziva, byla v případě nutnosti ošetřena o dva týdny později než telata, která dostala dávku pouze jednu. Rozdíl byl také v průměrném věku léčby respiračních onemocnění mezi telaty krmenými jednou dávkou mleziva (5 týdnů) a dvěma dávkami mleziva (10 týdnů). To naznačuje, že u telat, která dostávají dvě dávky mleziva, může existovat prodloužený ochranný účinek pasivní imunity.

Telata, která dostávala druhé krmení mlezivem, vykazovala při odstavu vyšší průměrný denní přírůstek (0,24 kg denně) než telata, která dostávala pouze jedno třílitrové krmení mlezivem. Je tedy možné, že druhá dávka mleziva naprogramovala telata k lepší efektivitě krmení před odstavem.

Příznivé účinky většího množství mleziva se projevily až do dospělosti jalovic. Jalovice, které dostávaly dvě dávky mleziva, měly tendenci produkovat na první laktaci o 2 165 kg mléka v ekvivalentu 305 dní více než jalovice, které dostávaly pouze jednu dávku mleziva v první den života.

NA KVALITĚ STÁLE ZÁLEŽÍ

Mlezivo použité pro druhé krmení by mělo být co nejkvalitnější, aniž by byla ohrožena nabídka prvního krmení mlezivem. Osvědčené postupy pro nakládání s mlezivem platí také i pro druhé krmení. Mlezivo by mělo být rychle a čistě odebráno, otestováno a zchlazené. Pokud zásoba mleziva vynikající kvality (hodnota Brix vyšší než 22 %) není dostatečná pro zajištění obou krmení, je přijatelné použít pro druhé krmení nižší standard, například hodnotu Brix vyšší než 20 %. Nesmí však být ohrožena čistota.

Pokud se mlezivo sbírá nebo zkrmuje pomocí znečištěného zařízení, jsou telata před uzavřením střev díky porézní povaze trávicího traktu náchylná k bakteriálním infekcím. Stejně tak by měly být použity stejné doporučené postupy pro skladování mleziva po oddojení (včetně krátkodobého chlazení nebo zmrazení pro dlouhodobější skladování), aby se kontroloval růst bakterií v mlezivu použitém pro druhé krmení.

Vzhledem k tomu, že nebyl proveden výzkum, který by určil optimální dobu pro druhé podávání mleziva, neexistují žádné stanovené pokyny. Vzhledem k velkému objemu mleziva podávaného při prvním krmení se doporučuje, aby druhé krmení bylo podáno nejméně dvě až tři hodiny po prvním krmení.

Nepotvrzené důkazy spolu s výsledky této nedávno zveřejněné studie naznačují, že dodatečné krmení mlezivem se z dlouhodobého hlediska vyplatí. Druhé dvoulitrové krmení kvalitním mlezivem podávané pět až šest hodin po prvním krmení brzy po narození by mohlo být účinnou a levnou strategií pro zlepšení zdraví a růstu živat.

Hoard's Dairyman

Volný překlad ing. Veronika Hanzelková

Strategické ošetrovanie paznechtov

prináša lepšie výsledky

Orezávanie paznechtov dojníc dvakrát ročne - zvyčajne raz počas státia nasucho a raz počas laktácie - sa stalo všeobecným odporúčaním a štandardou praxou na mnohých farmách. Počas konferencie o zdraví a výžive stáda Cornell Herd však Gerard Cramer z Minnesotskej univerzity USA vysvetlil, že ak sa použije strategicky menej časté orezávanie, môže v skutočnosti znížiť výskyt krívania v stáde. Prvým kľúčom je identifikácia krívajúcich kráv.

Najväčším problémom, ktorý je zodpovedný za to, že farma má problémy s krívaniem, je to, že nie sme veľmi dobrí vo vyhľadávaní krívajúcich kráv. Ak dokážeme tieto kravy nájsť a liečiť ich čo najskôr, môžeme znížiť počet krívajúcich, ktoré máme. Problémom je, že ak nenájdeme krívajúce kravy včas a necháme ich ošetriť, môžu dlho krívať. Odporúčaním Gerarda Cramera je vytvoriť systematický prístup pre hľadanie chromých kráv v stáde. Na niektorých farmách sa to môže diť aj každý deň. Na iných, to môže znamenať hodnotenie jednej skupiny alebo koterca za deň, na základe rotácie a opakovania. Na vyhodnotenie a zdokumentovanie toho, čo uvidíme, by sme mali použiť bodovaci stupnicu. Všetky kravy so silným krívanim by mali byť okamžite ošetrené. Na kravy, pri ktorých zaznamenáme dve mierne krívania za sebou, by sa mal tiež pozrieť ošetrovateľ paznechtov. Podľa Cramera je pravdepodobnejšie, že kravy, ktoré sú chromé v prvej laktácii, budú opäť chromé v druhej, či nasledujúcej laktácii. Toto platí pre digitálnu dermatitídu a aj lézie paznechtov.

Včasnym zásahom sa zníži doba, po ktorú krava kríva, a tým aj počet krívajúcich kráv v stáde. Používajú sa rôzne štýly orezávania paznechtov, ale Cramer uviedol, že veľa metód môže byť úspešných, len ak sú splnené dva ciele: Krívajúcim kravám sa zlepšuje stav končatín a zdravé kravy zostávajú zdravými. Ak tieto dve veci dosiahneme, je úplne jedno, aká metóda sa používa na orezávanie paznechtov. Zdôraznil, že vedenie záznamov o zdraví končatín je spôsob, akým by tím farmárov mal tieto ciele naplniť. Pokial' ide o frekvenciu orezávania, Cramer je veľkým zástancom strategického orezávania, najmä pre väčšie stáda, ktoré nemusia mať čas a k dispozícii miesto na orezávanie každej kravy dvakrát za rok.

„Naozaj musíme každú kravu orezať dvakrát ročne?“

Kravy spadajú do dvoch kategórií: zdravé alebo krívajúce. Kravy, ktoré nemajú príliš opotrebované alebo príliš prerastené paznechty, je možné orezávať raz ročne, a to v období státia nasucho. Nielen, že to ušetrí náklady spojené s orezávaním, ale to aj zníži straty v produkcií mlieka, ktoré sa často vyskytujú niekoľko dní po orezávaní. To všetko sa sčítava. Navýše nám ostáva viac času na orezávanie chromých kráv, ktoré je potrebné okamžite ošetriť. Kravy, ktoré boli v minulosti chromé, alebo tie, ktoré musia byť skontrolované po poslednom ošetrení, musia tiež prejsť kontrolou. Chronicke krívajúce kravy by sa mali orezávať každé tri až šesť mesiacov, uviedol Cramer. Existujú rôzne požiadavky na ore-

závanie pre rôzne kravy. Najväčší efekt dosiahneme vtedy, keď zabránime opakovaniu týchto chronických prípadov.

Použite údaje a diskusiu

Rozhodnutia týkajúce sa harmonogramov orezávania, metód orezávania a liečby by mali byť založené na dátach. Pomocou farmárskych záznamov vytvorte protokoly riadenia a nezabudnite otvoriť komunikačné linky. Naliehal som na chovateľov mliečnych kráv, aby využili celý svoj tím na zlepšenie stavu končatín v stáde. Do tímu patria konzultanti, ako napríklad orezávač paznechtov a veterinárny lekár, či odborník na výživu. Všetci sice máme svoj „piesoček“, ale poradcovia musia vystúpiť zo svojho „sveta“ a spoločne sa zameriať na to, čo sa mliečna farma snaží dosiahnuť pre zlepšenie zdravia stáda. Podporujte komunikáciu medzi ľuďmi v tíme. Všetci sú cenní členmi vášho kolektívu. Základným cieľom je obmedziť zdravotné problémy s paznechtami a rýchlo dostať kravy späť na nohy, ak sa objaví krívanie. Kravy sú úžasné zvieratá a dokážu sa dlhodobo liečiť aj samy. My však chceme, aby toto časové obdobie bolo čo najkratšie.

Najväčšou zmenou, ktorú môžeme urobiť a ktorá najrýchlejšie zníži počet krívajúcich kráv na farme je to, že čo najrýchlejšie nájdeme ďalšie krívajúce kravy. „Zdá sa to trochu neintuitívne, ale musíme ich vyhľadať, aby sme ich mohli ošetriť.“

*Abby Bauer, Hoard's Dairyman
preložil a upravil Ing. Vladimír Varchola*

Jak se vyhnout reziduím v mléce

Majitelé farem, dojiči, veterináři a další zaměstnanci hrají zásadní roli v tom, aby se antibiotika nedostala do mléka k prodeji. Spotřebitelé očekávají bezpečné a zdravé mléko bez reziduí léčiv. Na druhou stranu, krávy, které jsou nemocné potřebují léčbu a je téměř nemožné se vyhnout používání léků v kterémkoliv stádu dojnic. Vzhledem k této situaci je nezbytné, aby byla přijata klíčová opatření, která zajistí, aby se mléko krav po vyléčení dostalo zpět do chladící cisterny až po skončení ochranné lhůty podaných léčiv.

Celkový pohled

Rezidua mohou pocházet z antibiotik a jiných veterinárních léčiv. Riziko selhání reziduů se minimalizuje, pokud jsou přijata následující opatření.

1. Školení a zamezení vzniku reziduů

Je nezbytné, aby všechny osoby podílející se na ošetřování a dojení byly proškoleny, aby pochopily význam své role při zamezení vzniku reziduů. Školení by mělo zahrnovat i pomocné dojiče, je doporučováno jej provádět průběžně a nejlépe vždy, když na farmu nastoupí nový zaměstnanec. Školení a standardní operační postup (SOP) pro zamezení reziduů by měly zahrnovat pochopení významu produkce mléka bez reziduí, důsledky selhání reziduů a klíčové kroky potřebné k minimalizaci kontaminace.

2. Mějte SOP pro léčbu v písemné podobě

Je důležité dohodnout se s faremním veterinárním lékařem na písemném léčebném protokolu a řídit se jím. To znamená, že každý, kdo provádí jakoukoli léčbu, ví, jaký režim má dodržovat. Je to důležité zejména u velkých stád, kde může léčbu provádět více lidí.

3. Zaznamenejte všechna ošetření

Je zákonou povinností zaznamenávat všechna ošetření zvířat určených k produkci potravin. Veterinářní lékaři či zootechnici, kteří ošetřují zvířata na farmě, musí zajistit, aby buď zapsali údaje o ošetření do lékového záznamníku, nebo zanechali poznámku se všemi požadovanými informacemi, aby je mohl zapsat zootechnik či farmář.

Dobrým způsobem je umístit tabuli v přední části dojírny, na níž pak lze zaznamenávat ošetření, aby všichni dojiči viděli, které krávy byly ošetřeny a ke kterému datu. To je doplněk k zaznamenávání informací do knihy léků nebo do počítače na farmě.

4. Viditelně označte a identifikujte všechny ošetřené krávy

Existují farmy, které nemají žádnou rozpoznatelnou formu identifikace krav kromě oficiálního čísla ušní známky. Je nezbytné, aby všechny krávy měly jasné identifikovatelné číslo managementu, aby se jejich mléko nedostalo do hlavní cisterny.

Většina chovatelů dojnic identifikuje ošetřené krávy pomocí pásky na nohu nebo ocas, postříkáním vemene a zadních nohou barevným sprejem a zadáním

údajů o ošetření do počítače v dojírně. V ideálním případě používejte minimálně dvě různé formy identifikace ošetřených krav, abyste je měli pod dohledem.

5. Před zahájením léčby označte všechny krávy

Nejlepším postupem je označit každou krávu jako ošetřovanou před jakýmkoliv ošetřením, a to i v případě, že existuje samostatná ošetřovaná skupina, protože krávy se mohou zaměnit.

6. Všechny ošetřené krávy dojíte jako poslední nebo v separované skupině

V ideálním případě držte všechny krávy, jejichž mléko musí být vyřazeno z hlavní dodávky, v nemocniční skupině, která se dojí jako poslední, aby nedošlo k náhodnému přenosu mezi zdravé krávy.

Pokud to není možné, měly by být léčené krávy dojeny přes vylévací vědro nebo vylévací linku. Mnoho nových dojiren má vyhrazené sklápěcí linky, ovšem dojiči si nemusí uvědomit, že je potřeba do ní danou ošetřenou krávu podojit.

Pokud dojnice dojí přes konev s přijímacem, je nutné konev po dojení důkladně vypláchnout, protože zbytky léků se mohou koncentrovat v mléčném tuku. V některých případech může dojít k náhodnému přečerpání mléka z přijímací nádoby do nádrže na mléko, pokud dojič zapomene, že kráva byla ošetřena. Mohou se také vyskytnout problémy s netěsnými ventily na dně nádoby, kdy část mléka s rezidui unikne a kontaminuje velkoobjemovou cisternu.

7. Dodržujte správné ochranné lhůty

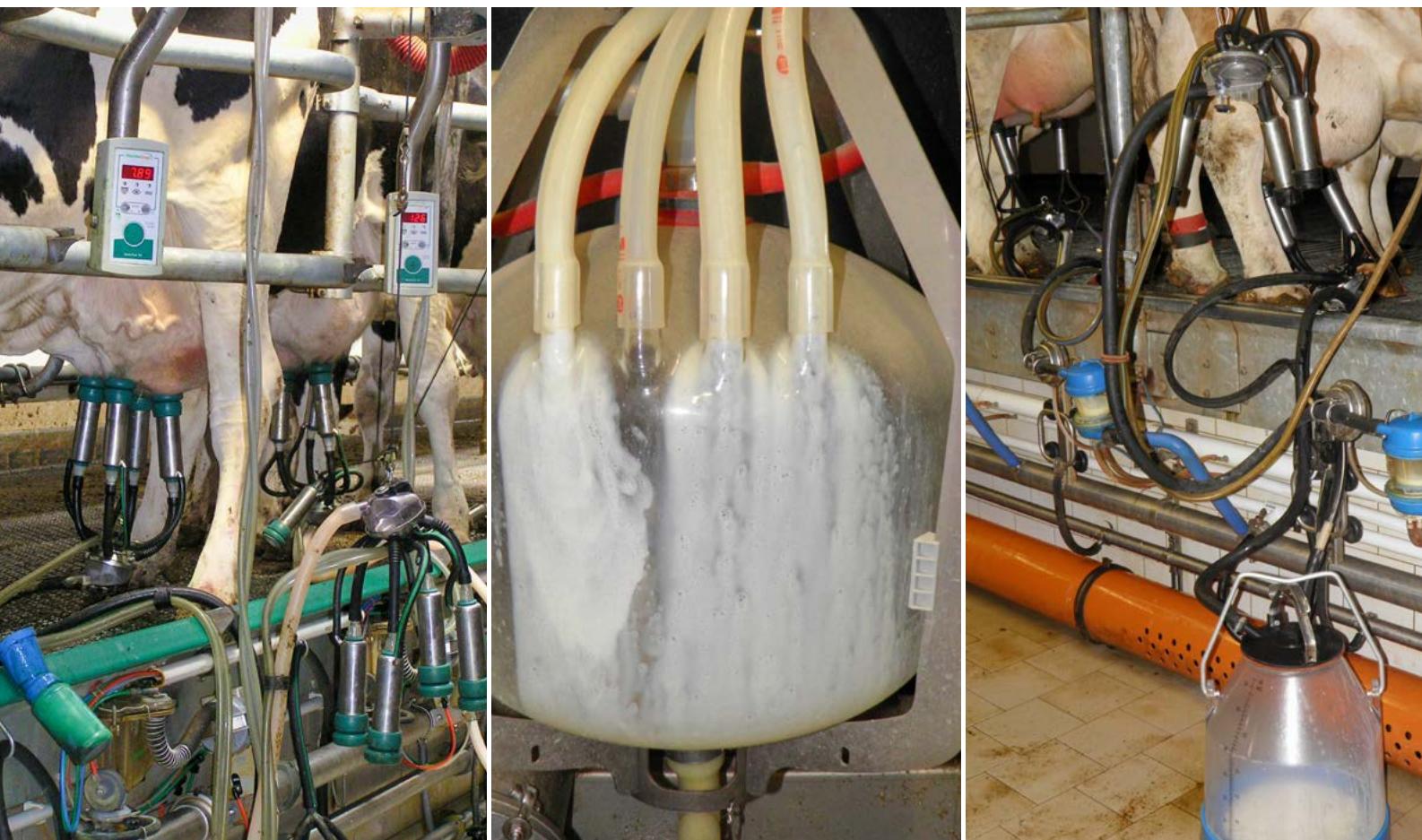
Pečlivě dodržujte ochranné lhůty pro mléko u každého léku. Ty jsou zpravidla popsány na štítku léku a měly by být uvedeny v SOP léčby. Tyto informace musí být aktualizovány, pokud se doba vysazení z hlavní dodávky mléka změní.

8. Stanovení ochranné lhůty pro léčbu mimo etiketu

Při léčbě krav mimo etiketu se řídte pokyny veterinárního lékaře, což zahrnuje jakoukoli odchylku od údajů v příbalovém letáku léčivého přípravku, jako je změna frekvence, cesty, dávky podání nebo délky léčby. Je důležité, aby všechni chápali, co je to léčba a minimální ochranná lhůta mléka při použití tzv. mimo etiketu.

9. Ověrte, zda jsou nedávno otelené krávy bez reziduí

Při každém otelení krávy zkонтrolujte záznamy léků a ujistěte se, že před puštěním mléka do chladící velkoobjemové

nádrže již uplynula ochranná lhůta. Terapie zaprahouvání krav obsahuje vysoké množství antibiotik v pomalu se uvolňující bázi, a proto představuje významné riziko selhání reziduí. Karenční doba u některých produktů pro suchostojné krávy může být poměrně dlouhá, včetně minimálního počtu suchostojných dní a doby pro vyřazení mléka po otelení.

10. Suchostojné krávy chovejte odděleně

Některé menší farmy chovají dojnice a suchostojné krávy v jedné skupině. Nejlepším postupem je oddělit dojnice a suchostojné krávy a do dojírny pouštět pouze krávy v laktaci.

11. Testujte mléko od nakoupených krav

Mnoho zemědělců nakupuje krávy na základě důvěry a předpokládá, že jejich mléko neobsahuje rezidua léčiv. Je možné, že krávy mohly být před nákupem ošetřeny nebo se mohly otelit dříve a stále obsahují rezidua z terapie suchostojných krav. Předpokládejte, že mléko od všech nakoupených krav obsahuje rezidua, a uchovávejte je mimo tank, dokud screeningové testy rezidui nepotvrší, že je mléko čisté.

12. Vyřaďte mléko ze všech čtyř čtvrtí

Vemeno má obrovskou zásobu krve a na každý litr vyprodukovaného mléka připadá 500 litrů krve, která cirkuluje vmenem. Bohužel stále někteří chovatelé vyřazují pouze mléko z jednotlivé čtvrti

ky, která je ošetřena intramamárním přípravkem. V takovém případě je vyšší pravděpodobnost, že se rezidua dostanou do hlavní dodávky mléka.

13. Oddělené skladování léků

Léky pro dojené a nedojené krávy skladujte odděleně. Mnoho intramamárních a injekčních přípravků má podobné obaly a lahvičky, což může být matoucí.

Pokud je například intramamární léčba suchostojné krávy omylem podána dojnicí a mléko se dostane do velkoobjemového tanku po uplynutí ochranné lhůty na mléko, pak pravděpodobně dojde k znehodnocení mléka v nádrži. Mnoho injekčních antibiotik pro nelaktující zvířata mohou vést k reziduiům v mléce po dlouhou dobu. Některá léčiva jsou u dojnic zakázána používat. Oddělení těchto přípravků v lékárníčce pomáhá snížit riziko nehod.

14. Zajistěte, aby byly léky označeny správnou ochrannou lhůtou

Na štítcích léků musí být uvedena karenční doba mléka. Chovatelé by se neměli starat o označování, protože tento požadavek leží pevně na vydávajícím veterinárním lékaři.

Předepisující veterinární lékař musí poskytnout rady ohledně podávání léků. To zahrnuje velikost dávky, frekvenci léčby a způsob podání. Lze použít několik cest, včetně intramuskulární, intramamární, perorální, topické, intravenózní,

intraterinní nebo subkutánní. Karenční doby mléka se mění a je důležité, aby veterinární ordinace nebo lékárnik změnil údaje na etiketě a ujistili se, že jsou aktuální.

15. V případě potřeby použijte antibiotické screeningové testy

Pokud byl lék podáván podle doporučení v příbalovém letáku, není třeba testovat mléko jednotlivých krav na konci karenční doby. Pokud byla kráva léčena mimo etiketu nebo pokud existují jakékoli pochybnosti, otestujte mléko před jeho uvolněním do nádrže určené pro spotřebu.

Je třeba, aby každý...

Za to, aby se rezidua nedostala do potravinového řetězce, je zodpovědná řada osob. Předepisující veterinární lékař má povinnost ujistit se, že chovatel rozumí pokynům pro léčbu, způsobu podávání léčivých přípravků a poradit ohledně správných ochranných lhůt u mléka.

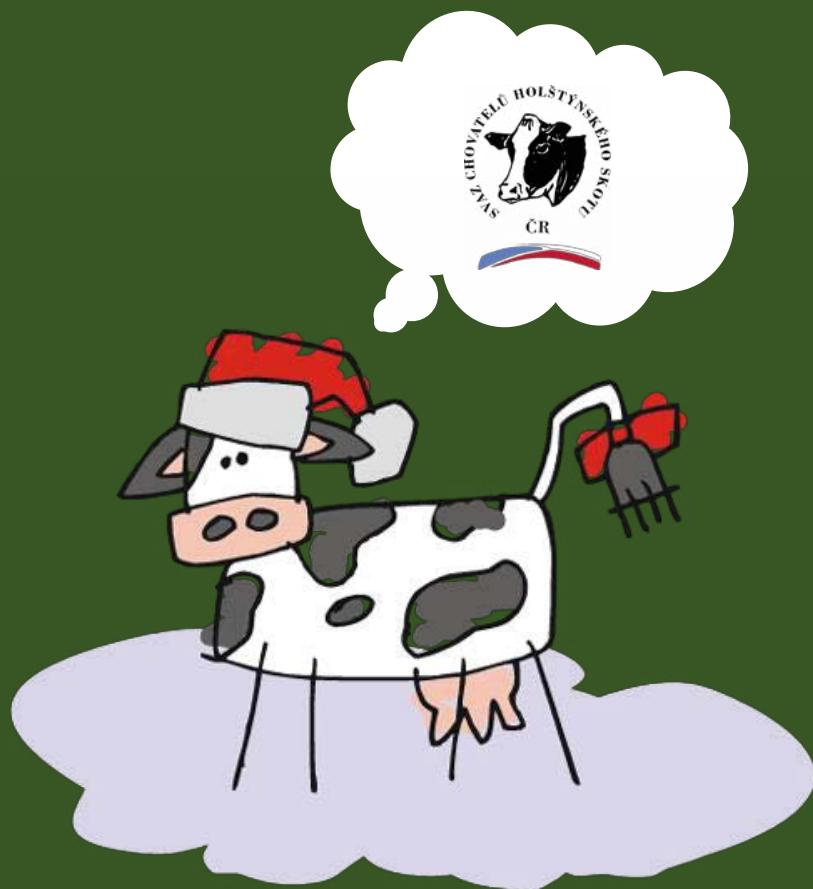
Chovatel má smluvní a zákonné povinnosti zajistit, aby se rezidua nedostala do nádrže s mlékem určeným pro lidskou spotřebu. K selhání rezidui dochází v důsledku lidské chyby nebo nedostatečné komunikace a problémy související s výrobkem jsou vzácné.

Hoard's dairyman

Volný překlad Ing. Veronika Hanzelková

Žebříček domácích býků dle SIH

POŘ.	JMÉNO BÝKA	ČÍSLO BÝKA	LIN-REG	NAR.	OT-JMENO	OM-JMENO	SIH	CZ-DCM	IB-DC M	CZ-STM	I-ST M	SPOL M
1	AGRAS URANUS ET	CZ000928831061	NEO-587	2015	MONTROSS	MCCUTCHEN	134,6	1030	1079	109	127	99
2	AGRAS ZACK ET	CZ000016394064	NXB-440	2017	KERRIGAN	BOOKEM	133,2	114	114	36	36	94
3	NO-PE VANCOUVER ET	CZ000002632064	NXB-431	2016	BOARD	BALISTO	132,6	864	864	95	95	99
4	SLOUPNICE TYSON ET	CZ000710856053	NXB-240	2014	BOSS	SAMBO	126,4	79	79	40	40	92
5	OSTRETIN UNIQUE ET	CZ000745634053	NEO-586	2015	DEFENDER	LEXOR	126,2	819	1423	105	369	99
6	OSTRETIN UGANDA ET	CZ000745716053	NXB-335	2015	SUPERSHOT	SUPERSIRE	125,2	721	721	79	79	99
7	DOBROVIN SLAVISTA	CZ000862894061	NXB-195	2013	YANO	ALTAOTTO	123,9	67	67	38	38	91
7	OSTRETIN UMBERTO	CZ000745795053	NEO-636	2015	MAIN EVENT	SUPERSIRE	123,9	462	462	57	57	98
9	FARM-VA SPARTAN	CZ000646219081	NXB-182	2013	STERLING	MASSEY	123,1	59	59	38	38	90
10	OSTRETIN VAPOL RED P	CZ000761104053	RED-705	2016	APOLL	LARON P	122,4	416	416	71	71	98
11	AGRAS SKETCH ET	CZ000823041061	NXB-172	2013	DAY	O MAN	121,1	1011	1011	138	138	99
11	DOBROVIN REMBRANDT	CZ000809556061	NEO-401	2012	SNOWMAN	PLANET	121,1	53	53	31	31	89
13	NO-PE URS ET	CZ000899088061	NEO-603	2015	YODER	HEADLINER	120,0	740	740	73	73	99
14	ZELIV TOMAHAWK	CZ000882517061	NEO-540	2014	CHEVROLET	FIBRAX	119,3	181	181	50	50	96
15	OSTRETIN POLLEDSTAR P	CZ000653290053	NEO-267	2011	ALTAIOTA	KOTT	118,8	1309	1481	117	194	99
16	NO-PE TREBON ET	CZ000899065061	NEO-544	2014	CHEVROLET	EPIC	118,7	296	296	73	73	97
17	OSTRETIN UNGAR	CZ000745733053	NEO-638	2015	DOMINANT	PAXTON	118,6	335	335	55	55	97
18	CECHTICE TOBI	CZ000751240021	NXB-239	2014	GUARINI	HILL	117,5	70	70	33	33	91
19	VYSOKA URIN ET	CZ000715374052	NXB-338	2015	DAMARIS	SUPersonic	117,3	536	536	43	43	98
20	ZDISLAVICE SNOOPY	CZ000725148021	NEO-432	2013	HILL	YANK	116,8	126	126	49	49	94
20	DOBROVIN SENeca ET	CZ000839096061	NEO-431	2013	MASSEY	SNOWMAN	116,8	110	110	47	47	93
22	OSTRETIN SUNNYDAY-ET	CZ000700787053	NEO-437	2013	NUMERO UNO	ALTAIOTA	115,9	742	742	84	84	99
23	DOBROVIN SHEYENNE ET	CZ000839130061	NXB-191	2013	DAY	SNOWMAN	114,3	533	533	74	74	98
23	BR-VG NOTES ET	CZ000539251051	NXA-912	2009	SOCRATES	BOLIVER	114,3	1657	2178	103	124	99
25	VYSOKA VALMONT ET	CZ000737104052	NEO-688	2016	ALTASPRING	DOORMAN	114,0	279	373	30	66	98
25	HOLE PERSTITION	CZ000681548021	NXB-017	2011	SUPERSTITION	PLANET	114,0	2100	2100	134	134	99
27	OSTRETIN SUREBOY ET	CZ000683392053	NEO-418	2013	MASSEY	RAMOS	113,4	417	745	68	292	99
27	DOBROVIN PAVAROTTI ET	CZ000750254061	NEO-255	2011	SNOWMAN	JARDIN	113,4	1515	1515	147	147	99
29	OSTRETIN LAURIN ET	CZ000562062053	NEA-739	2007	JARDIN	LAUDAN	113,2	2335	4217	170	995	99
30	OSTRETIN SUNSHINE-ET	CZ000700783053	NEO-436	2013	NUMERO UNO	ALTAIOTA	113,0	194	194	35	35	96
31	OSTRETIN UZBEK ET	CZ000745766053	NEO-655	2015	MAIN EVENT	SUPERSIRE	112,7	281	281	38	38	97
32	NO-PE UTEK ET	CZ000910600061	NEO-639	2015	YODER	HEADLINER	112,5	152	152	30	30	95
32	DOBROVIN TITAN ET	CZ000862919061	NEO-471	2014	MOGUL	SNOWMAN	112,5	575	575	84	84	98
34	AGRAS UGO ET	CZ000929058061	NXB-361	2015	SUPERSIRE	O MAN	112,4	353	353	42	42	98
35	OSTRETIN GARTALD	CZ000009801053	NEA-130	2002	GARTER	HERALD	111,8	406	406	68	68	98
36	NO-PE TAYLOR ET	CZ000874834061	NEO-485	2014	GALAXY	GOLD-CHIP	111,7	60	60	33	33	90
37	OSTRETIN REBEL ET	CZ000665442053	NEO-346	2012	ALTAIOTA	RAMOS	111,6	234	234	39	39	96
38	AGRAS ULTIMUS ET	CZ000929113061	NEO-657	2015	COMMANDER	SUPERSIRE	110,8	369	369	48	48	98
39	ZDISLAVICE TOLDY	CZ000763662021	NEO-486	2014	DOM	HILL	109,9	74	74	33	33	91
40	ELASCO	CZ000124526582	NEB-914	2000	MANFRED	TONIC	109,3	410	410	85	85	98
41	OSTRETIN SUNWAY-ET	CZ000700791053	NEO-438	2013	NUMERO UNO	ALTAIOTA	108,7	622	622	92	92	99
41	OSTRETIN TEKUMSEH ET	CZ000716366053	NXB-246	2014	MACK	SUPersonic	108,7	116	474	40	58	94
43	NO-PE TREVOR ET	CZ000863800061	NEO-537	2014	CHEVROLET	EPIC	108,6	298	298	56	56	97
44	OSTRETIN TANKER	CZ000716230053	NXB-219	2014	SUPERSIRE	BOGART	106,3	292	852	44	333	97
45	OSTRETIN MAFIOSO ET	CZ000580439053	NXA-841	2008	NIFTY	LAUDAN	105,7	646	646	72	72	99
46	OSTRETIN KOTT ET'P	CZ000527386053	NEA-670	2006	OTTAWA P RC	O MAN	105,6	334	334	56	56	97
47	AGRAS THUNDER ET	CZ000884596061	NEO-538	2014	JABIR	SUPersonic	104,6	222	222	31	31	96
48	AGRAS THORN	CZ000884672061	NXB-260	2014	SUPERSIRE	EXPLODE	103,9	979	979	119	119	99
49	DOBROVIN SATURN ET	CZ000839219061	NXB-183	2013	DAY	SNOWMAN	103,7	60	60	36	36	90
50	FARM-VA SWENSON ET	CZ000636541081	NXB-152	2013	O-COSMOPOLITAN	SUPERSTITION	102,8	64	64	38	38	90
50	CECHTICE SWING	CZ000740813021	NXB-194	2013	GUARINI	BEACON	102,8	64	64	35	35	90

PF 2022

Do nového roku přejeme
hodně zdraví, štěstí, osobních
i pracovních úspěchů
a těšíme se na další spolupráci

kolektiv Svazu